

editie on-line www.cartesiarte.ro

Aceasta carte poate fi comandata la adresa :www.corectbooks.com

CORNELIU LEU

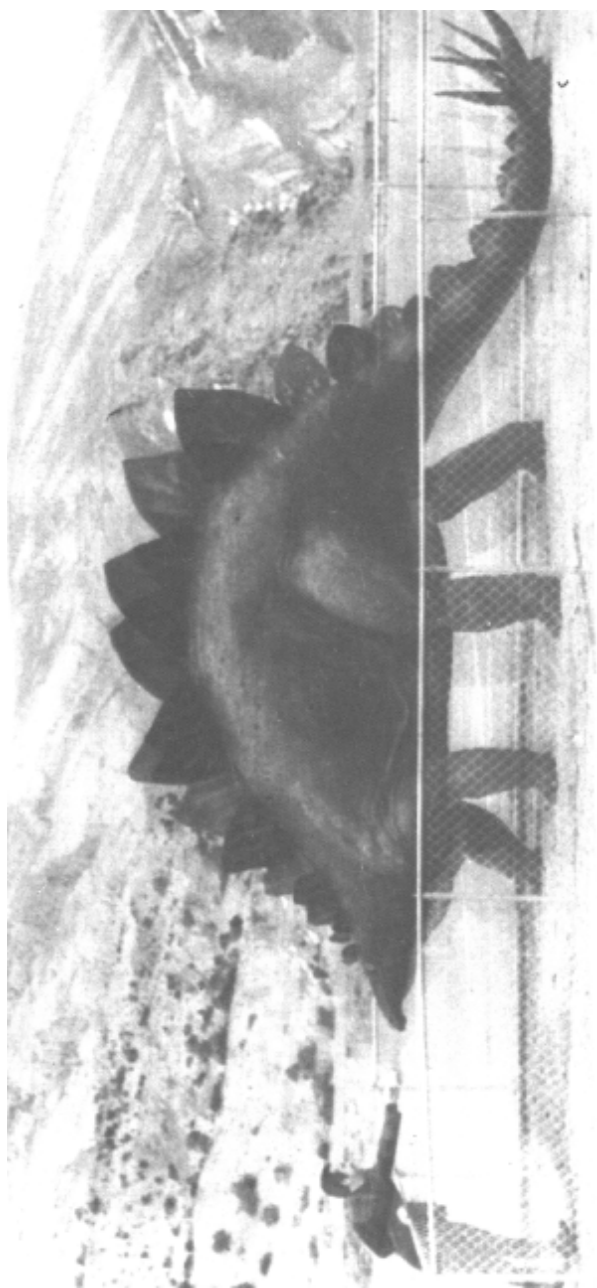
Insulele

roman

REALITATEA ON-LINE 2008

OPERE DEFINITIVE
ciclul blestemelor contemporane

Corneliu Leu

INSULELE

- roman -
ediția a doua

REALITATEA ON-LINE
2008

CASA DE EDITURĂ REALITATEA

126, Bd. Dacia, Bucuresti 020064

2008

Tehnoredactare computerizată Veronica Ionescu

Partea a treia

IARBA

1

La hotel am găsit telegrama prin care articolul îmi era respins. Prima mea corespondență, deci, nu era utilizabilă. Mai mare dezastru decât ăsta nu putea exista pentru mine și toate furiile au început să mă răscolească. În van, pentru că nu mă aflam la redacție ca să mă cert cu șefii mei, cum se întâmplă în asemenea ocazii și să le pun pe masă o demisie. O demisie pe care ei s-o rupă, eu să continui scandalul și, până la urmă, textul să apară jumătate cum vreau eu și jumătate cum vor ei.

Eram departe de atmosfera aceea pentru care nu găsesc un alt termen decât “colegială” și furiile mi se înecau în propriami neputință de-a le manifesta.

Citeam tâmp duzina de cuvinte seci și întorceam pe o parte și pe alta hârtia telegramei pe care bucălata cu brațe goale de la recepție mi-o dăduse cu zâmbet tropical:

-Aveți corespondență, domnule.

Am corespondență. La naiba corespondență !...
Correspondență ca asta !

Când plecasem, stabilisem cu redacția un cod obișnuit în profesia noastră și o listă de priorități. Conform acesteia, cele mai importante erau noutățile, știrile proaspete, “bombele” de informație pe care redacția are nu numai mândria că le dă în premieră absolută, dar le vinde și altora în schimbul altor știri și, astfel, prin flerul și promptitudinea corespondenților ei, capătă prestigiu tot mai stabil în lumea internațională a presei. Apoi vin reportajele care nu aduc chiar atât de multe noutăți esențiale, dar descriu lucrurile de la fața locului, servind informații care le completează pe cele principale, noi nuanțe și sensuri, deci, care le fac la fel de valoroase pentru întregirea imaginii; iar pe locul al treilea, de-abia, se situează comentariile făcute, e drept, de unii cunoscători ai problemei și locului respectiv, dar a căror redactare, bazată pe asociații de idei,

deducții, supoziții și previziuni, e posibilă oriunde și nu neapărat “de la fața locului”. Ei bine, în funcție de ce mi se cerea prin mesajele primite de la redacție, eu trebuia să înțeleg dacă celelalte categorii de corespondențe erau utilizabile sau nu. Or, telegrama spunea clar “așteptăm de la tine reportaje”, ceea ce însemna că grupajul de știri pe care-l alcătuisem atât de savant era inutilizabil, că ceea ce transmisesem fusese aruncat la coș, că tot ce culesesem sau primisem de la purtătorul de cuvânt era sau neinteresant sau fumat, că eram departe de a-mi face meseria ca lumea, iar trimiterea mea aici devenea o chestiune mai mult de rutină decât de lovitură profesională, că cei care invidiaseră alegerea mea acum triumfau, contabilii se gîndeau la cât se cheltuia cu mine, urmând cu prima ocazie să-mi ajusteze fondurile, cititorilor nu le spunea nimic numele meu sub știri anodine, iar colegii binevoitori aveau să mă semneze la unele grupaje primite de la alte agenții, pentru ca, totuși, să fiu și eu pomenit, să nu-și spună șefii că stau chiar degeaba. Și acestea toate până va veni rechemarea mea, întoarcerea la redacție pe ușa din dos și eșuarea într-un birou de documentare unde să mi se atragă mereu atenția: “Să faci tăieturi din ziare așa cum trebuie; măcar la selecția lor să te pricepi dacă am cheltuit cu tine degeaba trimițându-te la fața locului”...

Ce stupid ! “Așteptăm de la tine reportaje !” ... Adică “du-te naibii cu știrile tale”, “Sictir cu vechiturile pe care ni le trimiți”, “Nu ne mai cheltui banii pe gunoaie”, “Poți să faci ceva pe flerul tău gazetăresc”. “Dacă tu ești un naiv sau un incompetent, nu ne crede și pe noi la fel”...

Asta era: “Așteptăm de la tine reportaje”, adică “Bagă de seamă, băiete, că o încurci; pentru știri ești depășit; caută măcar să surprinzi elemente noi în reportaje, fiindcă altfel...”. “Ei, altfel” ?

Altfel aveau să mă recheme sau, dacă se înfurie mai rău, să nu-mi plătească nici biletul de întoarcere: “Descurcă-te, că destul ne-a costat trimiterea și acreditarea și întoarce-te pe cont propriu sau înrolează-te mercenar acolo ca să strângi bani de bilet”...

Îmi venea să pun mâna pe o mitralieră și să trag nebunește în rafale lungi, cât cele două duzini de semne, cele două duzini de litere incriminatorii: așteptăm de la tine reportaj, aș-tep-tăm-de-la-ti-ne-re-portaj, aș-tep-tăm-de-la-ti-ne-re-por-taj, aș-t-e-p-t-ă-m-d-e-l-a-t-i-n-e-r-e-p-o-r-t-a-j...

Dar n-aveam în cine trage, pentru că în mine trebuia să trag; cel care mă împăunaseră făcând un grupaj de știri obiective: stil nou, sec, percutant, fără să-mi dau seama că nu poate fi percutant decât ceea ce este și inedit. În mine trebuia să trag, în cel care mă dusesem la telex fără mînă tremurândă; în mine, cel care îmi notasem la conferința de presă...

Aici m-am oprit. În toată bulversarea furiei, o luminiță începu să semnalizeze undeva, adânc, în gîndirea mea. Îmi notasem, deci, la conferința de presă... Exact. Și cine ținuse conferința de presă? Exact: purtătorul de cuvânt !... Pe cine luasem eu, deci, în serios?... Exact !...

Am rupt-o la goană pe scări atât de tare și de repede, încât i-am speriat pe toți făcându-i să creadă că nu auzisem alarma aeriană, am trecut ca un vârtej printre sâniile țuguiate ai fetelor din hol, am manevrat doar cu suflul mișcării mele ușile batante și am parcurs bulevardul în goană pentru ca și celelalte uși batante, de la clădirea poștei, să-mi cedeze la fel de automat, și i-am dictat fetei de la ghișeu răspunsul cu împușcături scurte: "Primit masajul stop informez respectuos că știrile le-am transmis în câteva minute după ce le-am primit stop nu e vina mea stop acuz defecțiuni de transmitere sau defecțiuni din partea celor care ne informează stop eu consecvent transmit imediat după conferința de presă stop primiți spre verificare și aceste știri proaspăt furnizate stop..." Și am înșirat știrile oferite de purtătorul de cuvânt în călătoria documentară la care ne condusesem.

Musteam de răzbunare. Dacă nu una mai lungă, pe cât avea să dureze decizia redacției mele, măcar cea apropiată. Pentru că purtătorul de cuvânt și serviciile lui nu erau proști să nu ia de la poștă o copie după corespondențele noastre, ca să ne verifice. Sau chiar să ne cenzureze transmisiile.

De-abia așteptam să-i văd acestui purtător mutra; mutra aia

de Haiu, dar cu ochelari distinși !

N-aș putea spune că mă liniștisem, dar, în orice caz, sentimentul răzbunării mă mai echilibra ca pe mahalagioaica ce se mângâie cu gândul: “Baremi le-am zis-o de la obraz !”

În starea asta am intrat la recepția din salonul cu plante pentru care uitasem că mi se înmânase o invitație. M-a condus personal directorul adjunct al hotelului, fostul plutonier-comandant Haiu. Era de-o politețe rară, afabilă și îndatoritoare, făcându-mă să mă simt cea mai importantă persoană din viața lui. Conducându-mă, îmi vorbea despre noua lui funcție care îi plăcea foarte mult pentru că îl punea în contact numai cu persoane alese și îi dădea în subordine nu soldați mirosind a transpirație, ci fetele acelea drăguțe care, pe deasupra, sunt și foarte bine instruite, dovedindu-se încă de pe acum a-l respecta și chiar iubi pe directorul lor adjunct.

-Dar pe directorul plin, îmi veni mie ideea, pe directorul plin atunci cum îl iubesc și îl respectă ?

-Directorul plin ?... Haiu rămase puțin contrariat. Păi director plin nu există; adică există, dar e mai mult onorific... Adică directorul plin are și alte funcții iar aici numai girează... Toată răspunderea, însă, o are el, directorul adjunct...

-Cum s-ar spune, ești ceea ce se cheamă un *executive*, îi dădui eu ideea pentru a-l scoate din încurcătură.

-*Executive* ! Exact: *executive*, îi conveni lui foarte mult formularea și luă două pahare de pe tava fetei care ne întâmpina printre plantele salonului: Pofțiți, vă rog, faceți-mi onoarea să ciocnim.

-Ciocnim, aprobai eu, dar să nu fie porcărie din aia de pe aeroport !

Haiu făcu un umil gest de protest care intenționa să nege totul sau să mă roage să uit. Până la urmă se ajută și de cuvinte:

-Se poate !... Acolo eram... Într-o stare specială, pe când aici...

-Zău ?... mă amuză naivitatea lui, aici nu e nimic special, nu ?

-Aici ?... candoarea pătrată a fetei lui atinse superlativul: Aici, ca european, sunteți ca la dumneavoastră acasă !

Și ciocni, bucuros de replica ce-i venise.

Replica, e drept, și mie-mi plăcea; îmi corespundea. Îmi corespundea atât de mult încât eram sigur că o alesese special ca să-mi facă plăcere. O alesese, desigur, dintr-una dintre convorbirile mele cu cineva, pe care le asculta prin aparatura pe care mi-o montase în preajmă ca să mă spioneze.

Am băut cu poftă. Cu multă poftă. Celulele mele stoarse de furiile pe care le trăisem absorbeau alcoolul cu nesat, îl asimilam rapid, parcă prin el mi s-ar fi regenerat masa consumată de emoții. Alesesem și o băutură ușoară, acidulată cu sifon și multă lămâie, de care nici nu-ți dădeai seama când te îmbăta. Era un cocteil plăcut, lejer și aerian disimulând alcoolul în fervoarea lui gazoasă, tot așa cum plantele mari ale salonului, soiuri pe care nu le mai văzusem până atunci, creau senzația plăcută a curenților ecuatoriali cu miros și de ocean și de pădure și ceva în plus, un parfum straniu, nemaîntâlnit, de sorgintea căruia nu-mi dădeam seama.

Dar ceea ce m-a îmbătat într-adevăr, a fost apariția ei printre acele plante bizare , într-un spațiu de eleganță geometrică mărginit de două coloane. Purta rochie de seară, cu un decolteu imens deschizându-se dintre sâni, ocolindu-i umerii și ajungând până acolo unde se conturau fesele. Savant coafată, distins împodobită de bijuterii, firesc și cu știință mișcându-și brațele goale, mă timora ca pe un adolescent. Nu mai avea nimic nici dezinvolt, nici camaraderesc, ci era o amabilă prințesă foarte conștientă de rangul pe care-l reprezintă.

-Ce se petrece aici, ce se serbează aici ? am întrebat-o eu obligându-mă să par mai familiar decât îmi impunea ținuta ei.

-E ziua noastră națională, ziua revoluției noastre, ziua când statul nostru...

-Marele dumneavoastră stat, am corectat-o eu cu generozitate.

-Mulțumesc pentru această necesară precizare, mi-a răspuns ea fără nici cel mai mic joc sau cochetărie, luând lucrurile în serios, ca un agent diplomatic ce înregistrează.

Și, într-adevăr, gesturile ei, fardul ușor care îi înăsprea trăsăturile inteligente, coafura magnifică în care se amestecau

niște perle, sideful discret al buzelor și pleoapelor, îi dădeau aerul impenetrabil al glazurii ceramice cu care sunt acoperite statuile colorate ale reginelor egiptene.

-Ești o Nefertiti blondă, m-am trezit îngăimînd.

-*Please* ? a devenit deodată atentă.

Dar nu mai eram în stare să repet. Nu mai eram în stare nici măcar să gîndesc la fel: simțeam nevoia (nevoia umilitului, desigur) să surclasez prin glumă măcar, dacă nu prin ironie.

-Ești atât de frumos dezbrăcată, încât pari mai îmbrăcată decât oricînd ! i-am spus sărutîndu-i unghiile intelectuale, mîncate pînă-n carne, singurele neconforme cu întreaga ei ținută.

Iar ea și le-a retras de parcă am opărit-o.

-Nu gust ! a șuierat; și n-a mai vrut să mă privească.

-Beau pentru marea putere, am strigat pe urmele ei; pentru această zi de început de la care a pornit marea putere de astăzi !... Cum puteam să uit ? Am învățat la școală data memorabilă de astăzi, doar nu e vorba de un stat oarecare... Beau pentru marea putere ! am accentuat și mai mult văzînd cum uniforma de care ea se apropiase se înclina reverențios către vorbele mele.

Și am golit paharul luînd repede un altul, pe care Haiu mi-l întindea cu o promptitudine care nu voia deloc să ascundă faptul că fusese în permanență cu ochii pe mine.

Abia apoi am tresărit: Va să zică ea se apropiase de o uniformă. O uniformă, bineînțeles, masculină. O uniformă pompoasă. Se apropiase de fireturile savante ale unui veston de gală, așezîndu-și brațul bronzat pe tresele mânecii albastre.

Așezîndu-și-l cu familiaritate... Ei drăcie !

Cred c-am rostit tare acel "Ei drăcie !", atât de mare îmi era surprinderea. Cred că l-am rostit destul de tare pentru un gînd, deoarece am văzut uniforma aplecîndu-se mai către mine ca și cum ar fi vrut să întrebe "Ați spus ceva ?"...

-Ați spus ceva ?

-Am spus "ei drăcie"; dar dacă mă gîndesc bine, nici nu prea știu de ce.

-E foarte frumoasă uniforma generalului.

-Poftim ?

De data asta nu mai înțelegeam eu.

-E minunată uniforma generalului, repetă Haiu cu un ton care-l arăta într-unul din puținele momente de mare sinceritate, ca și cum ar fi rostit o dorință într-un vis.

-Ți-ar cam place ? - l-am ghicit eu.

-Cum să nu-mi placă o asemenea uniformă ? ! E aproape la fel de frumoasă ca domnișoara... V-am văzut, domnișoara vă dă atenție; felicitările mele !... Dar deodată deveni aproape speriat: Uitați-vă, uitați-vă, generalul vă face semn, vă face semn !...

Într-adevăr, uniforma despre care acum abia îmi dădeam seama că era foarte, foarte înaltă făcea către mine și către alții din dreptul meu un gest de "la revedere", balansând în dreptul bărbiei o mână păroasă cu două inele. S-a rotit și spre dreapta, făcând același lucru, și spre stânga, apoi a sărutat-o pe Cristina și, rupând un fir din iarba acelor plante deosebite, și-a frecat cu el nările, ca și cum l-ar fi aspirat și, devenind mai solemn plecă dintre noi greoi, ca și cum și-ar fi târât gloria.

Emoționat de atenția care mi se dădea, Haiu mi-a servit rapid două pahare fără să-și dea seama că în sinea mea înjuram și hotărâam să nu mă mai apropiu de Cristina.

-Sunteți supărat, sau obosit ? m-a întrebat el atât de drăgălaș încât vorbele mele parcă l-au plesnit cu frișcă.

-Sunt cum îmi face mie plăcere și tu să nu mă mai spionezi, porcule !

Apoi abia am constatat că stupoarea era ceva mai largă decât pătratul feței plutonierului comandant: imprecția mea răsunase și se auzise. Toți mă priveau, cum rupsesem și eu un fir ca generalul și-mi frecaam nervos cu el nările aspirându-l.

Dar, dacă la starea în care eram, îmi puteam da seama de ceva, cred că mi-am dat seama de faptul că tot o pornisem și nu aveam altă cale decât să continui:

-Îți place uniforma generalului, porcule ! Ai vrea s-o îmbraci cândva; te visezi, desigur, îmbrăcând-o...

-Eu v-am vorbit frumos, își reveni din stupefacție Haiu, vă rog...

-Ce mă rogi ? !...

În fața ochilor mei plantele își mișcau marile lor frunze verzi, făcând să apară dintre ele, în haine albe, în haine negre, în uniforme de zi și în toalete de seară, oaspeții cocteilului. Chiar de-aș fi vrut, nu mai aveam cum da înapoi; chiar de-aș fi vrut !... Darămite când nu voiam !... L-am luat pe Haiu de reverul hainei:

-Ce mă rogi, a ?... Mă rogi să mă fac niznai ? Să nu văd că mă spionezi, să nu simt cum te bagi în sufletul meu, în gândurile mele, în discuțiile mele, în corespondența mea ? !... Ești director adjunct aici, la hotel, ai fost numit așa peste noapte ? ! ...Ești spion-adjunct, ești codoș-adjunct, ești turnător-adjunct, ești ginitor-adjunct, ești dracu-să-te-ia-ad-junct, asta ești !

-Sunt un om serviabil, care v-a oferit mai multe pahare decât trebuie ! ricană el ascunzându-și privirile ca și cum și-ar fi ascuns colții.

-Pahare ? !...

-Da, pahare; pahare cu băutură !

Asta-mi trebuia. Am strigat către toată asistența care-mi făcea onoarea să mă asculte printre plantele enorme:

-Pahare cu băutură dau dumnealor deținuților politici. Dar nu cu băutură din asta, ci una scârboasă, narcotizantă pe care am avut plăcerea s-o gust și pe un aeroport unde tot dumnealui era comandant... Ți-aduci aminte, spurcătură, de omul acela cu fața traversată de o mare cicatrice, care era prizonierul vostru ? El mi-a povestit: Îi țineti în celule și nu le dați apă cu săptămânile. Le e scârbă de băutura voastră narcotică, dar trebuie să-și moaie buzele în ea. Și atunci, în starea aia de prostrație, le luați interogatorii și-i condamnați ! Le luați declarații, le dresați acte, le obțineți semnături și, mai ales, le anihilați voința ca să nu vă poată demasca spunând adevărul despre voi !

Nu mai eram beat; alcoolul trecuse prin mine, se scursese fiecare picătură volatilizându-se sub presiunea mării mele uri. Cercetam cu atenție fețele celor cărora mă adresam, le înregistram fără nici un fel de reacție pe cele ale cunoscuților, avem foarte bine definită direcția în care se afla ea tocmai

pentru a nu-i da nici o atenție, îl țineam pe Haiu încă strâns, ca să nu-mi scape și constatam că nu eram deosebit de impresionat de faptul că petrecerea se întrerupsese pentru mine.

-Da, domnilor, le-am spus ca și cum simțeam nevoia să le fac un dar — din recunoștință pentru atenția pe care mi-o acordați, am să vă fac o declarație de mare sinceritate. Ni se pregătește mereu câte ceva murdar și nesincer, domnilor, totul este aici bizar, ascuns, misterios și macabru totul este fals contrafăcut, iar ceea ce pare a cere milă este doar o capcană adresată credulității noastre. Vă spune aceste lucruri un om care a venit aici din iubire sinceră față de cei ce luptă pentru libertate; nu sunt un profesionist în sine al condeiului, domnilor; am pus mâna pe el tocmai scriind despre lupta popoarelor, despre marile idealuri de libertate care există și se impun astăzi în omenire. Poate că nu știu eu cum arată războiul, dar am visat mult să ajung aici ! Încrederea mea în rațiunea celor care luptă pentru a fi liberi și independenți nu este un gând care mi-a venit peste noapte !... Dar aici lucrurile mi se par prea cusute cu ață albă. În spatele misterului și neîncrederii ce ne înconjoară simt eu că se petrec lucruri grave fiindcă prea se ascund cu tenacitate. Am venit cu inima deschisă să scriu despre cei ce luptă ca să se elibereze dar simt că se petrece altceva. Simt în aer un miros urât, domnilor, ca o duhoare ce tot se încearcă să fie parfumată. Eu am venit cu inima deschisă, domnilor; eu sunt unul dintre cei care cred în ideea de libertate. Vă cer iertare că v-am întrerupt petrecerea dintre plantele astea covârșitoare !

2

Altul în locul meu cred că nu s-ar mai fi prezentat a doua zi la conferința de presă. Doar mi-o ținusem pe-a mea în seara respectivă și adunarea din salonul cu plante ecuatoriale îmi dăduse posibilitatea să declar tot ce aveam de declarat.

Îmi aminteam și acum de un arbust ciudat și lipsit de tulpină, ca un smoc de iarbă de dimensiuni hiperbolice, cu imense fire aspre dungate ca o zebură în portocaliu și verde care, la atingerea mâinii mele, își schimba nuanțele în violaceu

și maron. În gesticulațiile mele, tot mai vehemente, mă loveam de aceste fire și atunci ele emanau parfumul ciudat pe care-l simțisem de la început. Cineva îmi explicase că e o plantă fosilă, o plantă mult mai veche decât iarba elefanților. O plantă din alte ere care, nu știu dacă dintr-un adevăr științificește probat sau pentru a-i fixa cu aproximație epoca, era denumită „iarba dinosaurilor”.

În orice caz, tot lovindu-mă de ea în gesticulația perorației mele, pesemne că ajunsesem și eu la simțirea mai primitivă a dinosaurienilor, pentru că n-am dat atenție decât uneia din alarmele aeriene din timpul nopții. Am dormit tun iar dimineața, cu capul încă mare, am ocupat blazat un scaun în buncărul unde ne vorbea purtătorul de cuvânt.

Și am avut satisfacția să văd o grimasă necontrolată pe impenetrabila lui față insulară, atunci când a dat cu ochii de mine. Ne-a prezentat grăbit câteva știri fără importanță și, încercând să le comenteze, și-a dat drumul spunând cu totul altceva:

-Domnilor, vreau să vă declar încă o dată recunoștința noastră pentru faptul că sunteți aici și ne susțineți lupta. Știm cât de mult trebuie apreciat tot ce scrieți dumneavoastră despre noi și faptul că preluați informațiile pe care noi vi le oferim. Tocmai din pricina aceasta, vă rog să fiți convinși că noi nu ne permitem să vă oferim decât știri bine verificate, cu care probitatea dumneavoastră profesională să nu riște. Știu, unii dintre dumneavoastră ne pot acuza că nu suntem prompti, că nu vă oferim întotdeauna acele bombe de presă spectaculoase, cu care să aveți mari succese, dar credeți-ne că, din respect pentru dumneavoastră, noi nu vă oferim decât știri bine verificate; or, această verificare presupune oarecare timp. Vă rugăm, așadar, să nu vă impacientați și să nu interpretați greșit bunele noastre intenții... Își scoase ochelarii și-i șterse bine căutând răgazul ca să cumpănească ceva, dar pesemne că pauza făcu să-i crească și mai mult fierberea pe care și-o gătuise în limbajul alb la care se obligase până atunci, pentru că, deodată, îl auzii strigând ca o amenințare: Dar de poimăine, cel târziu răspoimăine, veți vedea, domnilor, cu ochii dumneavoastră,

ce înseamnă lupta noastră de eliberare a părții din insulă ocupată de dușmani ! Le-a mai rămas o mică porțiune, în marginea de nord, pentru că noi i-am împins într-acolo pas cu pas. Dar acum veți vedea o mare campanie entuziastă a ostașilor noștri și vă veți da seama că noi iubim libertatea cel puțin cât și dumneavoastră, că suntem sinceri în avântul nostru chiar dacă starea de război ne obligă la anumite secrete militare și măsuri de precauție. Noi nu suntem perfizi, domnilor, ci o armată în luptă. Veți vedea o mare campanie, o entuziastă campanie pe care o pregătim de luni de zile și care s-a declanșat alaltăieri. Ați fi vrut să vă vorbim despre ea înainte ca să afle dușmanul ? Noi vă respectăm, domnilor, și așteptăm același respect de la dumneavoastră. Veți vedea mari acte eroice în această campanie și veți avea despre ce scrie. Noi ne dăm zi de zi sângele într-o luptă dură, dar mai găsim timp să vă și respectăm pe dumneavoastră; vă rugăm să ne înțelegeți !... Aici se opri ca și cum și-ar fi dat seama că striga sau, mai rău, că ordona cu aceeași plăcere de a ordona, caracteristică celui a cărui treaptă mai înaltă și mai intelectuală era; ordona ca plutonierul-comandant Haiu. Se opri, ca avionul cu motoarele încinse înainte de a se desprinde de pe pistă pentru ca, deodată să pornească și mai vehement: Ați numărat azi-noapte bombardamentele; au fost mai puține și mai rare. Ce înseamnă asta altceva decât faptul că înaintarea noastră îi stânjenește pe călăii aerului de-a mai ataca ? În curînd îi vom pune cu botul pe labe; îi vom arunca în ocean și nu vor mai avea de unde să-și ia zborul ca să ne atace. Veți vedea ce înseamnă eroismul nostru în luptă, abnegația ostașilor noștri care sunt hotărâți să nu se lase până nu-i vor arunca în ocean pe călăii aerului !...

Buncărul vibra de patetismul cuvintelor lui.

-Vezi ce faci dacă te dai în stambă ! - mi-a spus Jesus la sfârșitul conferinței.

-Ce fac ? - m-am zbârlit eu pornind către ieșire.

-Îl lași să ne umple cu vorbe, cu vehemență retorică și să nu ne spună nimic.

-Ei, parcă altfel ne-ar fi spus ceva !

Era un glas care rostea asta întru apărarea mea. Un glas

dulce, pe care aş fi vrut să-l captez şi să-l țin în pumni respirându-l. Glasul Cristinei.

Cum eram încă puţin chiaun şi cu capul mare, cred c-am rostit iarăşi cu glas tare prostia aia cu captatul. Şi încă am rostit-o cu un asemenea ton cabotin, încât am simţit mâna ei moale cum o prinde pe a mea, transmiţându-mi o căldură recunoscătoare. Am apucat mâna întinsă, cu un gest şi tandru şi decis, exprimînd parcă hotărîrea de a n-o mai lăsa niciodată. Şi, împingîndu-l cu umărul pe bărbos, am tras-o între mine şi el.

-Eşti eroul zilei ! te alinţi acuma !

-Nu, nu, vorbesc serios; mi-am continuat eu jocul cu atâta convingere, încât, ajungând afară, la lumina zilei, l-am obligat pe Jesus la gestul discret de-a se scuza:

-Mă iertaţi, mă duc la poştă; am de transmis ceva urgent.

-Du-te ! - am mormăit eu pe urmele lui satisfăcut de faptul că rămăsesem singur cu Cristina pe strada vioaie, în dimineaţa plină de lumină.

-Mergi cu mine la ocean ? am întrebat-o.

-De ce ?

-Aşa, ca să ne plimbăm pe plajă.

-Merg; n-am fost niciodată pe plajă.

-Niciodată ?

-Niciodată ca să mă plimb. Am fost ca să filmez vase incendiate sau avioane doborâte în apă.

-Dar după ce-ţi făceai meseria, nu puteai rămîne să te plimbi ?

-În starea asta mai rea decît de asediu ?

-Şi ce, cu mine nu te poate asedia ?

-Mă poate, dar mi-ai propus să ne plimbăm; altcineva nu mi-a propus.

-Te-au condus numai... profesional.

-Exact.

-Sunt nişte tâmpiţi !

-De ce ?

-Că n-au îndrăznit mai mult.

Nu-mi răspunse imediat. Pesemne că un bun simt o învăţa

să nu dea curs agresivității mele de golan versat care ia de sus femeile.

-Crezi că n-au îndrăznit ? - mă întrebă într-un târziu mai mult pentru că nu era politicos din partea ei să nu continue discuția.

-La o celebritate ca tine, e explicabil !

Se uită la mine cu ochii ei stranii și sentimentali, dar mal ales gravi, de funcționar atent la doleanțele tale, ca și cum ar fi vrut să mă ia în serios:

-Spune-mi, în Europa ai auzit de mine ?

-În Europa ?... mă lansai într-un râs voluptuos. În Europa sunt celebriți destule, Lady; Europa nu duce lipsă de inteligențe, ci, dimpotrivă, e sufocată de ele !

Eram obraznic; impertinent sau, mai degrabă, nepăsător. Starea de după chef îmi dădea o siguranță olimpiacă oarecum inconștientă. Vedeam lucrurile limpede și în favoarea mea. Pe ea o priveam cu un arome ascendent pe care tot starea aceea mi-l dădea; sau starea aceea combinată cu descoperirea că ea nu cunoștea orașul. Dându-mi seama că o puteam umili cam mult, n-am vrut să forțez lucrurile și am încercat să dreg cele spuse mai înainte:

-Tu aici ai devenit celebră, nu-i așa ? Făcând transmisii din acest loc...

-Da, aici. Prezintam înainte un magazin feminist, tot așa, în dublu, pe radio și t.v., dar aveam un cerc mai restrâns de ascultători și spectatori.

-Ești feministă ?

-Nu habotnică; dar pe calea asta mi-am putut face profesia.

-Și celebritatea ta de aici de cât timp datează ?

Nu simțea cum capcana întrebărilor mele amabile și flatante se strângea; nu observa nici modul cum îi studiam reacțiile la surprizele pe care i le prezenta strada, noutățile întâlnite, colcăiala aceea de lume în orele lipsite de bombardament, comerțul agresiv, asiatic, îmbinat cu lenea zonelor calde sau a naturilor darnice. Privea la toate acestea cu o uimire ce-i dădea scânteieri aurii în culoarea ochilor și răspundea cu cordială lejeritate întrebărilor mele. Lua complimentele drept un lucru

firesc și meritat, fără să se împăuneze ca actrițele acelea cumsecade care au învățat să-și poarte succesul fără ifose, ci numai conștiente de el și știind să fie populare. Era, de fapt, tot un fel de stare ca a mea, mai puțin trecătoare însă și datorită unei altfel de beții: a succesului pe care-l crezi total fiindcă nu te miști decât în mediul unde-l ai. Intuiam psihologia ei din ce în ce mai limpede și, plimbând-o sub paza trupului meu, zâmbindu-i vesel cu fața care știam când trebuia să fie plăcută sub fruntea îngândurată de precara mea cărunțeală, o încercam cu întrebările mele a căror perfidie îmi disimula aroganța. Iar ea se simțea bine purtându-și alături de mine silueta frumoasă, cu talie înaltă, care atrăgea atenția chiar și insularilor obișnuiți cu alte dimensiuni sau proporții. Era veselă și îmi răspundea cu sinceritatea aceea aurie în privirile care-i oglindeau forfota ce-o descoperea străzii:

-Păi am venit de aproape un an, dar cereri sporite de transmisii, cereri din astea insistente, din partea tuturor, adică faptul că sunt în atenția tuturor și au nevoie de mine, am de vreo câteva luni.

-Dar strada n-o cunoști. Prin orașul ăsta care nu-i prea mare n-ai circulat.

-Bineînțeles că n-am circulat; cum era să circul ?

-Așa, cum circulăm noi acum.

-N-am avut timp, răspuse ea convinsă de ocupațiile intense; n-am avut timp. Am circulat mereu cu echipa, în mașini; apoi holul hotelului cu cele câteva prăvălioare din jur îmi ajunge.

-Ție da, dar reportajelor tale le ajunge ?...

-Deîndată ce sunt apreciate și ascultate, înseamnă că le ajunge ! deveni ea ambițioasă cu meseria.

-Da, cam ai dreptate, o făceam perfid pe cel pus cu botul pe labe; meriți să fii invidiată pentru sucsul ăsta al tău.

-Și mă invidiezi, mă invidiezi sincer ? - prinse ea nuanța ironică.

-Pentru altceva te invidiez eu !

-Pentru ce ?

-Pentru ținuta de regină pe care o ai.

-Chiar crezi ?

-Te-am văzut printre firele acelea groase din iarba dinosaurilor.

-Cum eram ?

-Schimbătoare ca și ea.

-Schimbătoare ?

-Da, când verde cu portocaliu, când mov cu..

-Și când eram mai frumoasă ?

-Mereu. Frumoasă și tulburătoare, tot ca iarba aia. Și stranie, venind din altă lume, cu alte date, cu altă sevă.

-Zici că sunt schimbătoare ca iarba dinosaurilor - rămase ea pe gânduri pentru a-mi confirma deodată: da, poate că ai dreptate; ai dreptate, numai că nu pot să ajung la culorile ei atât de frumoase, atât de stranii...

-Atât de primitive.

N-o deranjă precizarea mea. Era transportată, era sincer emoționată ceea ce, în toată frumusețea ei blondă, o făcea și docilă.

-Da, sunt primitivă; și tata-mi spune: avem în noi ceva sânge primitiv care ne întărește rasa.

-Glumește sau e convins de aceasta ?

-Cum o să glumească ? !

Îmi venea să-i sărut buzele serioase cu care rostise întrebarea. Chipul ei de vedetă cu trăsăturile elegant arcuite, desenate ca într-o revistă de mode sau de cineva ce nu mai dă vârstă femeilor, ci doar frumusețe, căpătase deodată expresia unei convingeri stabile ce vine numai din copilărie. Gravitatea unei idei înrădăcinate al cărei suprem argument este: "Mi-a spus-o mie tata".

-Și atunci, dacă ești mândră de sângele tău primitiv, de ce te porți ca o contesă și n-ai ieșit până acum în orașul ăsta atât de nostim ?

-Într-adevăr, e nostim, recunosc ea vinovată; e plin de viață și oamenii sunt caraghioși ca niște marionete. Unii moțăie, alți fac negoț, alții mănâncă și toți cară; cară câte ceva. Dumnezeule, ce mai cară ! N-am văzut nicăieri atâtea mijloace de a căra și atâta îndârjire în a căra...

-Cred că e cea mai frumoasă transmisie directă pe care o faci, am exclamat eu; ești foarte talentată în a descrie ce vezi.

Crezând că o ironizez, ea se scuza:

-Ți s-a părut că vorbesc ca într-o transmisie ? Iartă-mă: deformare profesională.

-Tu transmiți foarte frumos pentru că transmiți ce simți, nu ce vezi. Ești un barometru, un măsurător cald, cu tensiune, și nu o oglindă rece.

-Mă intimidezi; nu-mi mai vine să mă uit în jur... Și e atât de frumos ! spuse ea recunoscătoare de compliment, mîngâindu-mi ușor palma cu vârful degetelor. Sau, mai bine zis, alintându-și-le pe ale ei în podul palmei mele.

I le-am prins și-am obligat-o la răspuns:

-Dacă-i atât de pitoresc, de ce n-ai fost, de ce n-ai ieșit până acum ?

Mă privi mirată că nu înțelegeam și apoi abia vorbi:

-Cum aveam să ies ? Eu am aici un contract, trustul hotărăște ce trebuie să fac !

-Și acum, trustul a hotărât să te plimbi cu mine ?

-Ești rău ! Știi prea bine că nu.

Eram mândru că, la talia ei și la mersul ei elegant, o făceam să fie față de mine atât de copil. Simțea nevoia să se explice:

-Trustul îmi spune ce să comentez, unde să mă duc să filmez, el îmi organizează publicitatea, difuzarea emisiilor, stabilește ideile pe care trebuie să le dezvolt, îmi pune consilierii de la care primesc sugestii, mă transportă, are grijă de securitatea mea... Eu trebuie să fiu ascultătoare.

-Și dacă vrei să te răzbuni împotriva trustului sau să te răscoli ?...

Se răzbună, însă, pe noi, alarma aeriană care năvăli din toate părțile spulberând mulțimea cărătoare prin mijlocul căreia ne plimbam. O năvală de urlete rele din cerul scânteietor și goana mulțimii dresate pe care nu avusesem timp s-o observ mai înainte cum, pesemne, simțise apropierea. Un mișunat teribil, o colcăială de trupuri plecate, crisplate, se petrecu rapid în jurul nostru și ne trezirăm singuri în strada goală pe pietrele căreia cădeau, ca niște spărturi, ultimele semnale ale alarmei.

Strada goală, plină de murdării, de lăzi rupte pe care nu le remarcasem mai înainte, de cărucioare părăsite, etichete și hârtii de ambalaj zburătăcite de-un vânt care părea suflul alarmei, mi-a rămas înregistrată pe retină ca o fotografie a groazei mele de-a fi fost iarăși surprins astfel, fără să-mi fi dat seama când s-a creat vacuumul din jurul meu. Am reacționat când am simțit o uniformă alergând spre mine. Am reacționat prompt: nu mai voiam ajutorul lor. Am prins-o de mijloc pe Cristina, dând în același timp cu piciorul la o parte capacul unei gropi. Și am sărit cu ea, afundându-mi picioarele în mocirla moale care se părea făcută din trupuri de șopârle; numai din trupuri de șopârle. Nu m-am înfricoșat, însă, și nici nu m-am scârbit, tocmai fiindcă ajunsesem să fiu scârbit mai mult de războinicii ăștia bondoci și suspicioși decît de șopârle. Am tras cu grijă capacul tocmai când pașii militarului ca o sosie a lui Haiu treceau pe deasupra, pierzându-se spre o altă groapă...

Da, între groapa mea și groapa lui era pământ; între trupul meu și trupul lui era acum mult pământ care ne izola, așa că el, cu grija lui scârboasă față de mine, de soarta mea, nu mai avea cum să mă deranjeze. Iar șopârlele deveneau o obișnuință. Existența lor în preajma mea era de natură strict ecologică. Nu datorită unor invenții mai noi cu care omul a spurcat natura, cum era spionajul celui care prea prompt apăruse să mă salveze. Eram izolat de el printr-o distanță grosă de pământ, prin capacul ce-l trăsesem deasupra creștetului meu și al Cristinei, prin exploziile care se auzeau deasupra. Și asta mă făcea fericit. Atât de fericit, încât am început să realizez cel de al doilea lucru ce se înregistra pentru mine, de data asta nu ca imagine pe retină, ci altfel, într-un întuneric plin de parfumul trupului Cristinei. O aveam în brațele mele pe ea; o țineam grijuliu, o mângâiam și simțeam cum îi trece frica.

Simțeam cum frica ei se topea în altceva, într-un sentiment de căldură și încredere adresat trupului meu de care se lipea fără jenă, cu acel firesc al copiilor care simt nevoia să fie ținuți în brațe. Ea, impunătoarea prin libertatea de mișcare, prin nonșalanța gesticii, prin ușurința exprimării frumoase, de

monstru feminin bine cultivat, stătea la pieptul meu așa cum o smulsesem din stradă și trăia consecințele aventurii în spasme mici urmând fiecărei răpăieli de schije pe capacul de deasupra capetelor noastre. Iar când se mai obișnuie, simțind nevoia unei oarecari destinderi, mă cuprinse mai bine în brațe și, moale, obrazul ei îl căută pe al meu. Deasupra, marile explozii înverșunau întunericul cald din noi, tot așa cum furtunile de pe ocean răscolesc sângele celor din cala vapoarelor. Exploziile rupeau cerul, îl traforau, făceau să cadă cu scârțâituri și plesnet bucăți din el. Ciuruiau încordarea creștetelor noastre cu pocnetul schijelor mitraliate în capacul de deasupra și ne strângeau mai adânc unul într-altul atunci când, ca și cum ar fi fost elastic, pământul gropii se convulsiona sub descărcarea de energie a impactului marilor bombe. Vacarmul de iad amestecând lupta din văzduh, tirul de antiaeriană și bombele, explodând după un ghidaj precis, se transfera în interiorul ființelor noastre, ne alerta celulele făcându-le să-și caute o osmoză din care rezulta mai mult decât instinctul de conservare. O osmoză fierbinte, pătimășă, în vuietul interior al căreia se pierdea vacarmul de afară.

Și ne-am trezit cu răsuflările sufocate de vehemența sărutului ce ne lipea într-o atracție a cărei putere era de natura fizică a câmpurilor atomice. O sufocare dulce care nu te sperie pentru că, chiar dacă trebuie să mori prin ea, pentru ea trăiești.

Degetele Cristinei îmi torturau mătășos obrazul, făcându-mă să simt cum, în mormântul acela convulsionat de undele bombardamentelor, se năștea o dragoste mare. O mângâiam, o sărutam, îi cuprindeam și-i chinuiam trupul și mi-l doream cât mai aproape. Eram fericit. Fericit că-l aveam cât mai aproape emanând către mine tainice impulsuri, iar eu emanând către ea o căldură recunoscătoare. Mult, profund recunoscătoare faptului că o simțeam voind același lucru, depășind țărâna ce ne-nconjură unindu-ne și contrazicând vaierele metalicei lupte de afară cu accentele mult mai profunde și mai grave ale inmurilor ce rezonau în noi.

Fusese, fusese mai înainte o frică; frica de moarte, frica de catastrofă. Dar topirea ei produsese căldura mare din care

dragostea noastră se născu brusc asemeni unui prag din legile naturii. Eram noi, numai noi și impulsurile noastre, izolați de alții prin pământul ce ne încercuia adăpostul și izolați de cer, prin capacul de butoi pe care țopăiau schije. Eram izolați chiar și de urmăritorii mei, sau ai noștri, cine mai știe, de spioana lor bunăvoință și grijă față de viețile noastre. Și nici nu pot spune dacă a fost un raid mare sau mic, o amplă luptă aeriană sau un incident obișnuit, un set grav de bombardament sau numai o amenințare, o alarmă lungă și terifiantă, sau una obișnuită în rutina pusă la cale de computerul statmajorist al “călăilor aerului”. Nici măcar nu știu cine avusese ascendent: cei din aer sau cei de la sol. Știu un singur lucru, un singur lucru, un singur lucru !...

Da: știam un singur lucru. Și nici măcar nu aveam cum să-l formulez. Sau să-l cuprind într-o noțiune. Știam că degetele Cristinei îmi torturau dumnezeiește obrazul, gâtul, ceafa, că buzele ei mă asfixiau devorator și moale, iar trupul ei trăia o grea apăsare către mine. Apăsare fierbinte, transmițându-mi în spasme mici curentul de care i se descărcau brațele, sânii, pînțele, genunchii...

Și duhnetul gropii devenea duhul ei cu arome suave de piele tânără.

Ne-a trezit, lovindu-ne brusc, liniștea acalmiei. Atunci i-am simțit pentru prima oară părul atingându-mi nările și i-am bănuțit trupul căpătând conștiință de sine, fiindcă nu mai era atât de compact cu al meu.

-Acum, pesemne că mă caută ! rosti ea gândul care-o făcuse să se depărteze... Mă caută să pornim la fotografiat, la înregistrat, la...

-Dă-i dracului !

Urmă un moment de tăcere neagră ca o cumpănă de beznă.

Un singur moment de rece așteptare, tăiat de-o geană de lumină ce se strecura pe mișcarea mâinilor mele făcând-o stranie și...

-Îi dau !

Se auzi răspunsul ei cu- toată voința, toată căldura, toată ardoarea și toată greutatea trupului ce venea hotărât la mine,

ca o decizie categorică rostită prin toate descărcările energiei sale.

Abia atunci cred c-am simțit amândoi, concomitent, faptul că ne iubeam, că ne voiam unul lângă altul, că ne căutam, că eram posedați de-o atracție pe care n-o putea vulnera nici zgomotul terifiant nici liniștea opacă. Ne descopeream și descopeream că puteam exista unul pentru altul, unul prin altul, unul într-altul, că nu era lucru mai plăcut decât să ne simțim alături și să ne simțim atrași. Iar buzele și palmele noastre îndeplineau până la capăt marele ritual al faptului că ne aflasem și că simțeam nevoia să devenim o singură ființă, să osmozăm dintr-unul într-altul tot ce era dorință de unire, nevoie de unire și firească dorință de-a nu avea între noi margini sau limite.

Ne iubeam mult și lung și profund și ademenindu-ne și simțind cum trupurile noastre emană călduri și duhuri și fluide care aveau rostul să facă din noi una și aceeași ființă, în crisalida de țărână a gropii. Era o iubire nebunească și pățimașă izvorâtă din moarte sau din teama de ea.

-Ce-ai spus ?

-M-ai auzit, am gândit cu voce tare ?

-Te-am auzit, sau te-am simțit, sau ai găsit tu o altă posibilitate să-mi comunici gândul...

-Ce fel de altă posibilitate ?

-Cine știe !... Prin răsuflare, prin tremurul degetelor, prin antenele părului ce ți-l mângâi pe piept...

-Și ce-am spus ?

-Ai spus că iubirea asta izvorăște din teama de moarte.

-Posibil; altfel cum ar fi atât de nebunească !

-Mie nu mi-a fost frică.

-Nici mie ! Mi-a fost orice, dar frică de moarte nu !

-Dar ce-a fost ?

-Iubire; nu-ți dai seama că e iubire ?

-Nu; fiindcă n-am mai iubit.

Ceva s-a deconectat brusc în mine. Ea a simțit Și-a luat măsurile de precauție, încercând o poziție mai retrasă, atât cât îi permitea statul în brațele mele.

-Nu te speria, mi-a spus cu altfel de glas decât șoapta perfect conexată într-un unic flux cu a mea, așa cum comunicaserăm mai înainte... Nu te speria ! Am practicat în adolescență, cu vreo doi colegi, un fel de exercițiu sportiv al iubirii, dar am impresia că pentru o pasiune mare îmi lipsește ceva: nu atrag.

-Și asta, ceea ce se întâmplă aici, în groapa asta, nu-i pasiune mare ?

-Încep să cred că da; cu toate că singura explicație e frica de moarte.

-Mai e și altceva.

-Nu cred ! - am simțit-o deodată ironică, pentru ca, imediat, să cedeze elastic și mângâietor: doar dacă iubirea mare înseamnă să-ți simt mirosurile tale de bărbat agresiv și obraznic !

-Și a ce miros eu, bărbatul agresiv și obraznic ?

-Miroși a băutură; a băutură bună care încă nu ți-a ieșit din trup.

Își plimbă nările pe obrazul meu ca și cum ar fi vrut să se asigure de adevărul spuselor, dar în gingășia cu care o făcea simțeam că nu era vorba de curiozitate, ci de plăcerea ei, de nevoia ei, de bucuria intimității unui asemenea gest posesiv prin care mă alintă și, în același timp, se alintă.

-Și dac-aș fi mirosit a băutură proastă care încă nu mi-a ieșit din trup ?

-Aia e altfel.

-De unde știi tu că e altfel, pe ce obraz ți-ai mai plimbat nările cu atâta senzualitate ?

-Nu mi-am plimbat. Dar știi de la soldații pe care-i intervievez. De la învingătorii la care mă duc după luptă; ei miros, de obicei, a băutură proastă.

-Iar eu ?... n-am rezistat să nu mă alint provocând-o să repete și gestul și vorba.

-Tu miroși a băutură bună — rostiră buzele ei, dar nu știi dacă prin vorbe sau prin ușoare săruturi... A băutură și a tot felul de cosmetice bărbătești care n-o înlătură !

-Și-ți place ! am vrut eu, egoist, confirmarea.

-Îmi place, răspunse ea cu o înfricoșată șoaptă care ducea spre destăinuire. Bărbații se feresc de mine; mă respectă prea

mult, - nu știu de ce impun atâta respect !

-Pentru că ești atât de neîndemânică la sărutat, i-am explicat eu fără menajamente. Tu devorezi, nu săruți.

Am simțit-o mică, umilă, căutând mângâiere. Și mi-am dat seama de-o afecțiune profundă ce se naștea în mine tocmai pentru ea, cea intimidată, doritoare și neîndemânică.

-Ești iarba mea, i-am spus; ești iarba mea, ești iarba mea, ești iarba mea... i-am spus în neștire mângâindu-mi obrazul de ea și adulmecând-o nesățios ca și cum aș fi încercat s-o pasc. Ești iarba mea dulce și crudă și mângâietoare și proaspătă și-mi înfund obrazul în tine așa cum, în copilărie, căutam iarba subțire din luminișuri; ești iarba mea, ești...

Iar ea nu protesta; nici n-o deranja enormitatea comparației. Simțea starea mea, sinceritatea ce se revărsa din mine, căldura cu care o mângâiam, o ocroteam și-o iubeam.

Pentru că asta se simte. Când ești covârșit de dragoste, se simte; când ai starea să poți fi și să te lași covârșit de dragoste, se simte !

Am blestemat crunt sfârșitul alarmei; crunt.

Trăisem cât o viață întreagă în adăpostul acela de țărână și noroi. Timpul se dilatase și cuprinsese, între două sirene, o incomensurabilă trăire care putea fi ca o viață întreagă dintr-o altă noțiune a timpului. Luată dintr-o altă noțiune a timpului și grefată în derma vieții mele obișnuite...

Am blestemat crunt; mai ales că, întinzând mâna să trag capacul, am și simțit, am intuit nefasta umbră de deasupra.

Am aruncat brutal capacul cu intenție; cu dorința vădită să-l lovesc.

Să-l lovesc la glezne, pentru ca să mă abțin să-i mușc degetele când îmi va întinde mâna să mă apuce să mă ridic.

Și într-adevăr, suportând lovitura, o mână cu degete boante, teșite, trecu pe lângă glezna atinsă și se întinse către mine. Mi-am reținut intențiile crunte și în loc de a-i trimite un pumn în țeastă sau în locul pe care i-l puteam ținti mai bine din poziția inferioară în care mă aflam, i-am ridicat-o încet pe Cristina. Dar am sărit și eu, în aceeași clipă smulgându-i-o din brațe. Și, concediindu-l cu un gest formal de mulțumire, i-am întors

spatele, trăgând chipul Cristinei către privirile mele.

Voiam să mă conving la lumina zilei că era ea. Chipul ei de-o deșteptăciune stranie. Pomeții, ridicați spre tâmpile, care-i lungeau într-o mare distincție obrazul transparent, frumos modelat... Fruntea cu o ușoară undă creolă de la soarele tropicelor; atât de ușoară încât să nu contravină părului ca un metal sensibil, capabil de atracție sau de duioșie... Nasul puțin cârn, tăiat cu haz... Dentiția strălucitoare, tentantă, emanând un zîmbet permanent din pricina buzelor conturate într-un fel aparte...

Buzele i le-am căutat. Transmițând obrajilor atracția. Și i le-am sărutat suav culegând de pe ele toată candoarea de față timidă pe care numai eu i-o știam. Pentru că eu i-o descoperisem; pentru mine și numai pentru mine ea se dezvăluise.

Era dulce sărutul acum, în plină lumină; moale și supus. Și încununat de lumina frunții pe care i-o zăream printre gene: frunte mare, de copil inteligent, capabil de nebănuite trăiri.

Am întors-o cu umărul lângă umărul meu și, murdari de țărâna și noroiul gropii, am pornit pe strada a cărei animație de prînz începuse să zornăie.

Era plăcută și familiară strada acum. Iar oamenii care se străduiau să care, să vîndă, să alerge, să somnoleze sau, pur și simplu, să caște gura, îmi erau dragi, îmi venea să le fac daruri. Și numai faptul că se făcea prea mult loc în jurul nostru m-a făcut să simt, însoțindu-ne, umbra kaki a militarului.

M-am întors decis să-i zdrobesc țeasta. Dar zîmbetul lui era de o politețe infernală.

-Domnișoara... domnișoara..., spuse arătând cu botul spre Cristina.

-Ce-i cu domnișoara ? !

-E așteptată.

-Unde ?

-La echipă... se filmează; trebuie să...

L-am prins de piept cu o mîină iar cu cealaltă, scormonind-i în buzunarul de la piept, i-am scos scula — aparatul talkie-walkie — strigând în el:

-Spune-le că e ocupată; spune-le că...

Dar degetele care mă mîngîiaseră atît de febril pînă atunci se așezară moale pe buzele mele, făcându-mă să le simt încă o dată parfumul. Am dat să le sărut. Ele voiau, însă, altceva. Altceva...

-Te rog, am auzit glasul ei precipitat; te rog lasă; trebuie să mă duc, e clar.

-Spune-le... mai strigam eu în aparat cu ton de înjurătură.

Dar ea împinse ușurel aparatul cu tot cu posesor și-i spuse "Haidem", îndreptându-se spre o mașină militară a cărei prezență de-abia acum o remarcam. Îndreptându-se, pur și simplu. Îndreptîndu-se într-acolo și îndepărtându-se de mine.

La jumătatea drumului, însă, au ajuns-o remușcările. S-a rupt de cel căruia-mi părea și acum rău că nu-i zdrobisem țeasta și a sărit înapoi, spre mine. A sărit înapoi, m-a prins cu brațe fierbinți și m-a sărutat, m-a sărutat, m-a sărutat, în mijlocul străzii care foia în jurul nostru.

-Ai răbdare, mi-a spus; ai răbdare...

Șoapta ei avea ceva de teamă, nu de intimitate. Nu mai era șoapta cu care ne vorbeam în întunericul gropii, cea folosită dinadins ca să ne simțim mai aproape unul de altul. Era o șoaptă precaută și, din pricina aceasta, rece.

-Ai răbdare...

Suna ca un avertisment ecoul, în vreme ce ea se suia în mașină, lângă ornitorincul ăla puturos.

Simțeam nevoia unei mitraliere, să trag... Să trag...

3

-Tu ești idiotul care l-a obligat pe purtătorul de cuvânt la explicațiile alea, nu-i așa ? mi-a trântit-o Jesus întîlnindu-mă în holul hotelului. Și izbucni într-un răs teribil, provocat pesemne de mutra mea caraghioasă sub toate furiile care mă măcinau, murdar și ciufulit cum ieșisem din groapă.

-Bag șișu-n tine, borțosule, dacă mai rîzi ! - m-am auzit suierându-i

-Bagă-l în ei, nu în mine: sau în mintea ta de prost care-i crezi !

Amenințarea mea îl amuza pe Jesus și mai tare, îi făcea râsul mai sonor, mai răsunător și mai alb-cu-roz, în gura lui larg deschisă, din care ieșeau sunetele deloc estompate de pâsla bărbii negre.

Râdea și mă-mpingea spre bar cu burta lui de uriaș ce-mi ajungea undeva, dedesubtul omoplaților. Râdea sonor, conducându-mă, ca o fanfară ce merge pe urmele tale în anumite ocazii când ești prea fudul ca să-i dai atenție.

-Margherita ! porunci el arătând spre marile boluri ce trebuiau umplute și, când aparatul de făcut ace de gheață se puse în mișcare, exclamă ciulind urechea: E muzica ce mă răcorește !

Făcu galanton semn că “în contul lui”, și nu dădu curs protestului meu:

-Mă și umilești, acum !

-Nu te umilesc, *hereje*; îmi plătesc numai amuzamentul; nu vezi cum arăți ? Și furios și cu pantalonii plini de noroi ! Te-a înghițit *el barro* ! și-mi puse-n mână, ca pe un buchet, cupa imensă în care mustea tequila peste gheață și lămâie.

-Să-ți stea în gât ! i-am urat ciocnind.

Dar sortii nu mă ascultau; pe gâtul lui de taur curgea în suvoi plin tot conținutul cupei cât o halbă. Am încercat să-l imit și a mers. Trecusem prin prea multe emoții și arderi.

-Al doilea rând îi dai tu, porunci Jesus, fiindcă trebuie să mă plătești pentru ce-ți spun.

-Și ce-mi spui ? l-am întrebat cu pauză, după ce-am văzut umplute din nou bolurile cu picior.

-Vezi locul ăsta ?

-Adică barul.

-Exact.

-Barul unde m-ai adus cu fanfara râsului tău, de se uită toate liftierele, picolițele și recepționerele la mine !

-Da' ce, ai vrea să se uite numai marile maestre ale reportajului ?

Știa oare ceva ? Mi-am pipăit obrajii, hainele, pieptul, mi-am scuturat țărâna din mâneci și n-am mai răbdat:

-Spune odată !

-La noapte, când încep raidurile, cobori mai încet, deveni Jesus omul conspirațiilor, cu gesturi calme și priviri atente — te oprești aici; urci pe scaunul ăsta și refuzi să fii dus la adăpost.

-Și dacă mă împing cu baionetele ? Fetele astea sunt...

-Dacă te ocupi de altele, în loc să le dai lor atenție; îmi impută huiduma ciupind c-un bobârnac sânul picoliței ce trecea pe lângă noi... Cobori mai încet, aștepți să înceapă schijele; n-au cum să te oblige.

-Și ce fac ?

-Te așezi aici și bei din sticla mea; uite asta pe care o începem acuma, desfăcu el sigiliul unui coniac fin iscălindu-se pe etichetă și punând sticla înapoi în raft. Ai să-ți dai seama cât ești de tâmpit !

În drumul către masă, purtând ca pe niște trofee paharele mari cu al doilea rînd de Margherita îl întîlnirăm pe Haiu care ne deschise servil ușile batante dinspre restaurant. Voiam să-l mai întreb pe Jesus ceva, dar în jacheta argintie care nu-i venea prea bine, plutonierul trăgea cu urechea iar, de la o masă liberă, ne făcea semn Maria:

-Nu v-ati gândit și la mine, nu știți ce mult îmi place Margherita; o să beau de la amîndoi !

Condescendent, Haiu îmi trăgea scaunul cu gestul manevrării unuia electric. M-am uitat în ochii lui înecați în pliori grase și l-am întrebat deodată:

-Ce face pastorul cu care am călătorit împreună ?

-Cred că bine, nu l-am mai văzut. Dar de ce întrebați ?

-Seamănă grozav cu purtătorul de cuvânt ! am lovit eu brutal, sub centură.

-Da ? se miră Haiu deosebit de fals pentru experiența sa fizionomică... Nu m-am gândit la asta. Fețele noastre vi se par asemănătoare până vă obișnuieți să le distingeți particularitățile... rosti el una din acele fraze care sunau a învățate dintr-un prospect sau un regulament... Vă doresc poftă bună.

-A l'européenne sau à l'autochtone ? ! strigă Jesus pe urmele lui, făcându-l să ne adreseze de departe o plecăciune umilă.

Dar Maria era mai atentă, cu aerul ei distrat de spioană

nesinceră:

-Te preocupă purtătorul de cuvânt ?

-Păi n-ai văzut ce predică ne-a ținut azi. Curat popă. Simțeam eu o asemănare, dar azi l-am dibuit; azi... Ce zici, Jesus nu ți se pare că...

-Că au prea puțini oameni în schemă ca să nu-i și travestească ?

Am vrut să continui discuția pe tema asta, dar l-am simțit pe Jesus că, sau n-avea chef, sau nu voia să fie părtașă și Maria. Îi prinsese obrăjorii cam scofâlciți, dându-i să bea Margherita ca unui copil neascultător:

-Așa, așa, încă puțin; te-mbeți și să vezi ce amor facem !

Buzele subțiri ale Mariei sugeau cu pofta ce i se citea în ochii cu gene spâne. Acum îmi dădeam seama că era tipul de femeie care-și îneca complexele în băutura și fumat nervos, compensând șansa rară de-a hipnotiza un bărbat spre a fi destul de beat ca să i-o tragă. Și i-am făcut cu ochiul lui Jesus care-i făcea plăcere băgându-i un deget în gură odată cu buza paharului.

- Știe să sugă; știe să sugă ! – îmi răspunse matahala dându-i o palmă în poponeața ei ca o scândură și așezând-o pe scaun: Gata, sugativă ce ești; mai lasă-mi și mie !

- O să beau atunci de la ăsta micu ! – spuse ea lipindu-și de mine coapsa ciolănoasă.

Apropiindu-se în perfecta lui ținută pedantă, Llull O'Llull luă un șervețel și-i șterse atent buzele șifonate bătrânicos înainte de vreme, ceea ce-i dădu lui Jesus șansa de-a scăpa:

-Vezi, Maria, ăsta vrea să ți-o tragă, iar tu te dai la mine !

-Vrea el, dar nu mă interesează fiindcă-i vine nevasta ! – răspunse bosumflată albinoasa, precizând: Vreau și eu o relație; ce naiba, cu niciunul dintre voi nu se poate face ? !...

Iar Llull se simți lezat luând atitudinea lui gravă, așa cum făcea la trezie. Purta la butonieră, precum o bentiță de decorație, un fir portocaliu-albăstriu din iarba dinosaurilor.

-Mi-a rămas de aseară, de la recepție, răspunse el gestului meu de-a-i rupe firul în jumătate, păstrându-mi o parte.

Aș fi vrut să-i spun o răutate, de exemplu, ca arată îngrozitor

de treaz, sau așa ceva; dar nu mai aveam răbdare nici pentru asta. Mă enerva jocul lor. Maria pusese punctul pe i spunînd că-i pare rău că nu e și Cristina cu noi la masă și atunci am început să realizez modul brutal în care porcul acela de militar dirijat printr-un talkie-walkie mi-o smulse.

Am devenit rău, am batjocorit-o pe Maria, am inventat povești idioate cu sexualitatea ierbii dinosaurilor, am spus tâmpenii și porcării la adresa fiecăruia, m-am dus la bar și am revenit împingînd de fese ca pe un cărucior pe una dintre picolițele grăsuțe purtând o tavă cu încă patru Margherita, m-am dat mare întrebându-i ce voiau să scrie în urma conferinței de presă de dimineață. Toate acestea, cu imaginea Cristinei urcând în mașină, dublată de cea a purtătorului de cuvânt predicându-mi. Până la urmă, l-am găsit pe Llull O'Llull țap ispășitor, cășunându-mi pe faptul că era treaz și arbora o importanță pedantă în aspectul și manierele lui impecabile:

-Ai scris reportajul !

-Care din ele ?

-Cel de pe aeroport; cu biserica îngropată; cu oasele care-au năvălit spre noi !

-Crezi că e un moment prielnic ?

-De ce n-ar fi ? !

-Vine marea ofensivă, totul arată acum eroic, apoteotic...

Cum apar eu venind cu amănunte din alea dubioase ?

-Deci nu-l scrii ! l-am somat eu.

-Păi...

-Dă-mi mie, atunci, pozele.

-Pozele... Încearca el un surâs cu dinți falși. Dac-aș fi avut pozele...

-Îți șantajai mai serios, nu ?

-Știi doar că mi s-a smuls aparatul.

-Și-ai strigat că vei descrie cu martori. Uite, eu sunt martor.

Îl exasperasem. Răutatea mea se simțea. Rușinat trebuie să recunosc asta, dar se simțea. Llull duse mîna spre marele bol cu Margherita și și-o retrase cerînd ajutorul lui Jesus.

-Nu mai vreau să beau, nu trebuie să beau; zilele astea vine nevastă-mea.

-Și cine te obligă ? ! - nu mă lăasă pe mine răutatea să nu i-o spun, scrâșnind măselele ca și cum l-aș fi avut între ele pe purtătorul de cuvânt care trimisese să-mi fie luată Cristina... Cine te obligă să bei în afara conștiinței încărcate ?

-Cu ce-ar putea fi încărcată ? mă întrebă el umil.

-Cu tranzația. Nu public ca-am văzut, în schimb...

Privirile lui rugătoare se îndreptară iarăși spre Jesus, care-mi spuse:

-Lasă-l; are și el rațiunea lui.

-Să-mi dea mie, semnez eu !

-Lasă-l ! - repetă greoi Jesus.

Greoi și categoric, ceea ce dădu curaj victimei mele:

-Fii rațional, îmi spuse el, așezându-și cu câte două degete manșetele: vine marea ofensivă, de aici vor ieși reportajele noastre mari; să exagerăm tocmai acum, ca să le dăm prilej să ne expulzeze sau să ne bage în eșalonul doi, după ce alții iau crema. Ei sunt stăpâni pe documentarea noastră și fac ce vor. Pentru un mic material de scandal să ratezi o suită care poate deveni o carte întregă ?...

-Ține-te tare, că-ți vine nevasta ! i-am spus eu luându-i bolul de dinainte și împărțindu-l cu Jesus și Maria... Ține-te tare !

Dar nu pe el mă răzbunam. Pe Cristina, care reacționase atât de supus la invitația celui care ne spionase. Încât eu nici nu mai contam ca prezență. Așa că mă răzbunam de fapt pe ea, pe toată încurcătura asta de interese, pe perfidia lui Haiu și convingerea recent căpătată că purtătorul de cuvânt era una și aceeași persoană cu pastorul.

Pe toate acestea, ca și pe rușinea ce mi se făcuse cu știrile vechi. Trebuia să mă răzbun scriind eu un reportaj de scandal, dacă n-o făceau alții. Și chiar dac-ar fi făcut-o !

Trebuia să mă răzbun eu. Căpătasem destul venin ca să scriu bine.

Am simțit nevoia să strig ca Dumas-père la sfîrșitul banchetelor după care se ducea la lucru: "Aduceți luminări ! Multe luminări ca să termin până la ziuă un roman !"...

Dar eu n-am pretins decât cheia propriei mele camere. Și am scris tot ce mi se întîmplase în acele zile.

Am lăsat să treacă mult, cât mai mult timp cu putință după încetarea sirenelor. Și am trântit ușa mea cu zgomot, ca să fie auzită. Nu trebuia să joc prea mult teatru, deoarece chiar eram absent. Reportajul demascator, terminat într-o vehementă formă, îmi dădea o stare de febrilitate, luându-mi gândurile de la altceva. Chiar și de la alarmele care începuseră să mă plictisească.

Bocănitul meu pe trepte a atras atenția fetelor ai căror sâni luaseră alură războinică. În capul scării, două dintre ele m-au și așteptat cu căști în cap și automate bătându-le coapsele plinuțe. O a treia lua din rastel o cască pentru mine.

-Sunteți nebune, am strigat, n-auziți ce-i afară ? !

Le-am dat la o parte ca și cum aș fi înnotat printre piepturile lor. Iar ele, la glasul meu autoritar, au luat poziția de drepți, ca dovadă că, în pofida modului ofertant în care-și purtau pulpitele în orele de serviciu nemilitarizat, avuseseră de-a face cu instrucția.

Ultima încercare a făcut-o fata de la bar (barmanul lipsea, pesemne că avea un rol mai de comandă în timpul alarmelor sau era dintre cei ce investigau prin camere, după cum găsisem înregistrarea pe banda de magnetofon).

-Nu servim în timpul alarmelor, domnule !

-N-avea grijă, i-am spus flegmatic, și am întins mina către sticla de coniac pe care zăcea lată iscălitura lui Jesus.

Ea a ridicat din umeri, mi-a împins un pahar și s-a postat în colțul celălalt al galantarului, cu bărbia pe patul puștii, fixându-mă cu ochi vigilenți, ca o pisică ce se alintă, dar nu iartă. Din spate, însă, se auzi ton poruncitor:

-Două !

-Ce "două" ? am tresărit.

-Două pahare, nu unul ! apăru Jesus din întunericul camuflajului; și-i făcu semn fetei: Mai catapultează unul.

Fata îl pricepu mai mult din gest și glisă pe tețgheaua barului un pahar sferic, cu buză mică și picior scurt, în care coniacul se poate înnobila de la căldura palmei. Apoi reluă poziția alintat-

vânătoarească de felină capabilă să se și iubească, să și atace. Afară, tirul antiaerienei se desfășura din plin, susținând mari dueluri pe cerul nopții tropicale.

-E o nebunie să treci acum spre adăpost, rosti Jesus retoric, spre a fi auzit de toți cei de pază care se înghesuiau prin colțuri... Așa, fetițo, mersi ! Luă casca din mâna celei care-mi oferise și mie una... Aici, sub grinda asta din nișa barului, e aproape la fel de sigur ca în adăpost. Auguri !

Dădu coniacul pe gât ca pe orice rachiu, fără să-l mai încălzească sau deguste. În comportarea lui ușor agresivă — mai bine zis într-o ușoară ofensivă marcată de vorbă și de atenție — recunoșteam datele celui ce știe să ducă la bun sfârșit acțiunii conspirative, cu aplomb și cinism în înfruntarea adversarului.

-Terribil ! aprecie el fără să știu dacă se referea la coniac sau la tirul de artilerie care căpăta într-adevăr dimensiuni terifiante.

Și deodată simții laba lui apucându-mi ceafa și trântindu-mă la pământ.

Odată cu explozia bombei.

Concomitent cu explozia bombei, al cărui suflu trecea prin încăperi măturându-le.

Acum, stând cu botul pe parchetul dintre scaunele barului, pricepeam de ce, odată cu alarma, fetele militarizate se repezeau deschizând ușile și ferestrele și-și luau locurile în colțuri strategice: bombele nu cădeau pe hotel, dar suflul lor mătura aria câtorva străzi din jur, dacă nu tot orașul, până la ocean.

-De ce nu cânti, Jesus, am simțit nevoia să-l tachinez ridicându-mă și scuturându-mi palmele — de ce nu cânti ? Viața are melodii atât de frumoase !...

-Are pe dracu' ! blestemă el, frecându-și un genunchi lovit și emanând furii de taur, spre satisfacția fetelor pe care le cam umilea cu brutalitatea și statura... Viața e o cămașă soioasă pe care o îmbraci fără voia ta și o lepezi tocmai când începe să-ți placă duhoarea ei !... Asta-i viața. Unde vezi timp pentru cântat ? !

— Dar plăcerea pentru cântat ? O parte din ființa noastră nu-i făcută și din plăcerea de a cânta ?

Ce-mi venise să-l tachinez tocmai acum cu cântecul, nu-mi dădeam seama. Cert lucru era, însă, că-i aflasem tocmai punctul vulnerabil, ideea care-l enerva și-l rodea:

-Ți-am spus, animalule, că am cântat cu săli și străzi întregi de oameni; că e o mare patimă să simți o mulțime tresăltând în ritm cu tine; că e foarte greu să te dezbari de ea !

-De ce să te dezbari ?

-Pentru că uite ce porcării trăiește omenirea; trebuie să depășească întâi starea asta; muzica o face nepăsătoare, ți-am mai spus !

-Un sfert din universul nostru e format din spații muzicale ! L-am plesnit eu cu o idee care știam că-i face rău.

Dar când să se pregătească să-mi răspundă, spațiul nostru sonor s-a umplut de bocănituri. Pașii unei mici armate răsunau pe scări.

Pași rapizi, pași apăsați, pași grăbiți porniți ca la o comandă, declanșați parcă odată cu acalmia fadă și seacă din urma căderii bombelor. Pași ce tot veneau și veneau dilatând timpul nostru de așteptare. Pentru că nu dură totul mai mult de câteva clipe; dar cuprinsul lor era mărit la maximum prin tăcerea de pucioasă din jur și totala lipsă de reacție a fetelor înarmate. Totala lipsă de reacție. Jesus a fost sigur că remarcasem asta. Mi-a prins privirile și mi-a confirmat printr-o îngustare de pleoape: “Vezi, nici o reacție”; apoi a rămas indiferent, ca și mine, într-o poză de totală nepăsare pe care, când o luăm, noi, oamenii, putem fi crezuți deoarece avem avantajul că auzul ne rămîne încordat fără vreo expresie în ciulitul urechilor.

Și pașii veneau, veneau, ca un mic uruit bine ritmat și bine sincronizat, îi dilatam și-i analizam în atenția noastră încordată, surprinzând fiecare pătrime sau chiar optime din ei. Porniseră întâi ca o adunare bruscă, conspirativă. O scurtă foială, scurtă, scurtă de tot și bine dirijată, undeva la primul etaj al hotelului. Câteva zgomote ieșite din comun — al unei genți mai bine așezate pe umăr, al unui capac închis sau al unei tuse. Apoi liniște deplină ca-n fața unei comenzi mute și pornirea în pluton

cu pași ușori, de gumă, care făceau zgomot mai mult prin mișcare și apăsare decât prin impactul cu podeaua. Pași, pași mulți, pași deși, pași apăsați, pași grăbiți, tot venind, și venind, și venind către noi, umplând spațiul pe care eu l-aș fi dorit de muzică și netrezind nici o reacție la fetele cu pulpe războinice și sâinii turțiți de automate. Veneau, veneau, veneau prin toată încordarea auzului nostru.

Până când au apărut. În spațiul dintre lăcașul scării și holul de la recepție, trecând prin fața unei deschideri înguste și reapărând apoi, după o coloană, în dreptul comptoarelor unde se aflau cheile, telefoanele, registrele și căsuțele camerelor, cu Haiu în frunte, o coloană de zece-doi-sprezece oameni înarmați până-n dinți cu aparate de filmat, aparate de fotografiat, camere video, aparatură de iluminat și luat sunet, se îndrepta spre ieșirea unde auzeam distinct relantiurile unor automobile în așteptare. Treceau rapid prin întunericul holurilor, umbre contorsionate de aparaturi cărate, ale căror părți metalice aruncau către noi reflexe din luminile camuflate.

-Până la sfârșitul raidurilor filmează tot, fotografiază tot, înregistrează tot ! vorbea Jesus monocord ca și cum mi-ar fi făcut comentariul filmului ce se derula prin umbrele din fața mea... După ultima alarmă sau, dacă este ceva mai important, chiar în acest răstimp, totul este transmis la Auckland, Papeete, Pago-Pago sau cine știe ce centru mai important au ei în Pacific, iar de acolo, pe cabluri de agenții, în toată lumea. Când purtătorul de cuvânt ni le comunică, știrile sunt demult apărute. Asta-i contractul, se scot bani serioși. Se scot bani foarte serioși. Zău ! Ce mă strângi așa, ce ? Nu-ți vine să crezi ?... Ce mă strângi așa, omule ? ! Vrei să-ți dai seama dacă e aieva sau vis ? ! E aieva !... Bea o gură de coniac și liniștește-te !...

Dar eu îl strângeam tot mai tare și a trebuit să primesc un pumn surd sub coastă ca să-i dau drumul.

-Ești idiot ? ! Mă faci să urlu și suntem aici pe jumătate clandestini !

-Nu suntem clandestini ! am gemut eu sub lovitura care-și amplifică durerea. Nu putem fi clandestini pentru că tu puți de la o poștă. Porți cămașa asta împuțită până când o jupoi fâșii !

Ha ! Te dezbraci ca o banană... Idiotule, ce rău m-ai lovit !

Durerea mă făcea să-i spun răutăți; sau șocul. Șocul datorită căruia îl strânsesem atât de tare . Șocul trecerii ei !

Pentru că, în coloana celor înarmați cu tot ce-a inventat gazetăria modernă, am văzut-o clar pa ea, grăbindu-se cu pașii aceia atât de specifici, despre a căror gratie nu puteam spune dacă e feminină, sportivă sau militară. A trecut prin față-mi și răscolindu-mă și fără să mă simtă; iar eu, eu l-am strâns pe huidumă în loc să sar la ea, sau să mă duc cu ea. L-am strâns, am primit pumnul cu aplicație precisă și acum ascultam cum se îndepărtau automobilele în unul dintre care urcase și ea.

-Te doare tare ? m-a întrebat Jesus cu părerea de rău a celui care-și cunoaște efectul loviturilor.

Și fiindcă i-am simțit grija, am sorbit înghițitura din bolul ce mi-l oferea și i-am mărturisit cu tristețe:

-Era și ea cu ăia.

-Cum să nu fie, nu-mi pricepu Jesus tonul — doar de cine aparține ? ! Ei dețin monopolul, iar noi suntem niște marionete: fiindcă un război nu se poate face fără mai mulți corespondenți !

-Și nici nu m-a remarcat ! am spus eu dezolat.

Jesus îmi împrumută doar tonul; gândurile lui erau pe o perfectă paralelă, bine distanțată de ale mele:

-Ăsta-i exemplul evident că nu dau doi bani pe cei mici, indiferent dacă e vorba de țări sau de agenții de presă ! Noi suntem de formă: să apărem când trebuie și să fim trași pe sfoară. Ei sunt stăpânii, ei dirijează, ei trag beneficiile !

-Dar cine sunt ei ?

Pesemne, însă, că și întrebarea asta era departe de gândurile lui. În cămașa transpirată pe care nu-l văzusem scoțând-o vreodată, Jesus nu-mi răspundea, ci înjura.

Din depărtări, venea spre noi mirosul acru al acalmiei. Venea în zdrențe târâtoare, învălmășind duhul stătut al tropicelor, urmele de pucioasă ale exploziilor, senzația de sufocantă umezeală mucedă care făcea ființele abulice, lipsite de chef de acțiune.

-Cine sunt ei ? mi-am repetat obsesiv întrebarea, desigur în

speranța de-a mai afla ceva în legătură cu Cristina.

-Cine sunt ! - a exclamat înverșunat Jesus - Cine sunt !... și, deodată, pe cine știe ce traiectorie a gândirii, își dădu drumul. Am luptat până ce mi-am văzut țara liberă; am executat orice ordin și-am văzut zeci de inițiative în luptă, dar dacă-aș ști că au fost vreodată înscenări ca astea ! se opri brusc, bău mormăind, ca și cum ar fi simțit nevoia să se dezinfecteze cu alcool și-și răspunse punându-se singur la punct. Nu; n-au fost. Categorie n-au fost !

Era tulburat, era întărâtat. Acum îmi dădeam seama că atenția mea îndreptată total spre Cristina, șocul meu în legătură cu Cristina mă făcuseră să omit, să nu remarc acele minute grave prin care, cine știe de ce, și el trecuse. N-am mai vrut să fac vreo altă gafă vorbind; i-am umplut paharul și-am așteptat; am găsit în mine tăria s-aștept, cu toate că, din clipă în clipă, mă simțeam împins să ies în stradă și să mă uit după Cristina, adică să caut vreo posibilă urmă lăsată de ea.

-Eu te-am adus aici și eu mă înfurii ! - zise el la un moment dat, îmbunat de arsura băuturii.

Și pentru că sirenele începuseră încetarea, repede, gâfâit, în cuvinte mitraliate rapid, până nu apucau să apară cei din adăpost, încercă să se justifice:

-Te-am chemat, dar aveam o îndoială, credeam că n-o mai fac așa, pe față; și nu mereu, ci numai în cazuri de excepție. Dar la ei totul e funcționăreală și program. Programul e criminal, adică; ei sunt funcționari corecți care execută. Ei fac totul ca un job, se schimbă la ore fixe, își iau pauzele respective, repaosul respectiv, privesc mârșăvia ce o execută ca pe o afacere discutată în jurul unei mese și pusă la cale fără sentimentul rușinii și apăsării pentru crimă. E o afacere ca oricare alta chiar dacă e afacerea morții, chiar dacă distruge, aduce moarte și zguduire... Astea sunt conveniențele burgheze văzute la modul lor cel mai grav: nepăsarea pentru ce faci și grija unică de a aranja totul, cât mai în folosul tău, respectul cinic pentru acest cinism și singura apreciere a lururilor: cât sunt de convenabile pentru egoismul tău. Urăsc de moarte această plagă plină de reguli de conviețuire prin care unul

închide ochii la mârșăvia celuilalt. Din pricina ei, războiul a devenit o meserie de opt ore, după care te speli, te schimbi și mergi la cinema.

Mă domina într-o asemenea măsură, îmi transmitea atât de vehement răscoala sufletului lui încât întărâtă tot mai mult în mine întrebările pe care mi le puneam în legătură cu totul și, mai ales, cu Cristina: candida și imaculata Cristina !...

Așa că am simțit o ușurare când disprețul lui s-a manifestat printr-o decizie capitală:

-Mă duc să mă culc. Pot să urlu mii de sirene. Fac ceva pe alarmele lor, pe bombardamentele lor, pe antiaeriana care e tot a lor, pe știrile pe care le transmit cum vor ei, toți care se hrănesc din bugetul lor ! Ciao, hombre ! Întotdeauna a fost tristă soarta celor mici. Mai ales dacă sunt și deștepți !

S

Fierbeam și eu. I-am spus-o lui Llull, primul care s-a apropiat de mine când ne duceam spre adăpost.

-Când am venit aici voiam să risc pentru o cauză nobilă !...

Dar el m-a dezumflat deplin:

-Unde mai găsești cauze nobile !...

-Eu am crezut în lupta de eliberare a popoarelor ! - i-am spus amenințător.

-Ehe, câte dedesubturi sunt și aici !... - și-a continuat el convingerile meschine.

În loc să-l plesnesc, i-am pus din nou întrebarea neplăcută:

-Ți-a apărut reportajul cu biserica îngropată ?

-Care biserică îngropată ?

-Cea de lângă aeroport.

-Care aeroport ?

-Cel pe care am fost ținuți o săptămână.

-Am fost noi ținuți o săptămână ?

-Putem verifica: Haiu e aici, cu noi.

-E aici, cu noi ?

-Dar ce, nu l-ai văzut ? E maitre. Și popa; popa cred că e purtătorul de cuvânt.

-Da ?... Ciudat !

-Deci ți-a apărut sau nu ?

-Ce să-mi apară ?

-Reportajul.

-Care reportaj ?

-Care-ai zis că-l scrii, când am deschis ușa și-au căzut scheletele pe noi.

-Scheletele ?

Cert lucru că puteam continua astfel la infinit. L-am luat la sigur făcându-l să-mi simtă autoritatea glasului:

-L-ai scris sau nu l-ai scris ? ! Ne propuneai atunci să facem o asociație a presei libere !

Impulsivitatea mea ritoasă l-a descumpănit:

-A, da... Parcă îmi amintesc. Dar vag !... Foarte vag. Știi, eu acum sunt cu gândul la nevastă-mea; aștept să vină nevastă-mea... Și, deodată, după o pauză, își aminti: N-am mai discutat noi o dată despre asta ?

Pentru că eram în întunericul adăpostului și nu-i vedeam fața, m-am răzbunat imitându-l:

-Despre ce ?

-Despre ce-mi spui.

-Dar ce-ți spun ?

S-a simțit lezat și-a mormăit ceva apăsător ca și mirosul insalubru al adăpostului:

-Hm, da, bine. Iasă, afară... Îți explic afară.

Dar afară, adică în hol, l-am văzut foarte deranjat. L-am văzut chiar indignat pe el, singurul om care, la târzia oră de noapte și alertă, avea atributele eleganței — o eșarfă la gât, un ecuson pe buzunarul cămășii, o perfectă cărare în mijlocul frizurii cărunte. Îmi amintii de ce spusese odată Jesus: “Lull, când e treaz, se poartă la fel de distins ca un lord ce iese dintr-un water-closet”.

-De ce când iese ? întrebases eu pentru ca să aud în urechi tunetul logicii umorului său:

-Când intră, se mai grăbește și el, oricât de lord ar fi !

Dar Jesus era acum culcat, cu instinctul său de conservare căpătat în gherilă, iar eu nu eram atât de intim cu Lull ca să-l iau peste picior spunându-i “*hereje*”. L-am îmbiat cu coniac

numai ca să-i văd încă o dată gestul de dispreț suveran. Și, amintindu-mi că îl batjocorisem și la prînz, i-am cerut scuze:

-Te rog să mă ierți dacă exagerez, dar suntem toți într-o stare...

Vexat, el îmi vorbi în cea mai clasică engleză cu putință:

-Poți s-o faci; dacă-ți vine chef și simți că-ți permiți, poți s-o faci; așa sunteți voi, ăștia, latinii... Dar nu în public !... Ce rost avea să mă tragi de limbă acolo, pe întuneric, unde toți puteau s-asculte ce vorbeam ? !

-Parcă aici nu pot asculta ! Radiofonia modernă plus electronica...

-Nu, nu; aici nu ! afirmă el competent. E o prostie ce cred neinițiatii — că în lumea noastră există peste tot mijloace de ascultare. Suntem obsedați de această posibilitate, care tehnic există, dar practic nu se poate. Ar însemna să fim unul la unul — ascultați și ascultători. Așa că, după un avânt tehnic de moment, omenirea care e pusă pe destule economii a devenit selectivă.

-Te rog să mă ierți, i-am spus impresionat de modul lui de a mă lua foarte în serios.

-Bine, nu de asta-i vorba, acceptă el politicoș, de-o politețe tristă, cum nu-l mai văzusem — vrei să-ți mai explic o dată de ce-am renunțat la reportajul acela, nu-ți ajunge explicația de la prînz ?

-Îmi ajunge, am spus eu rușinat, simțind că mă molipsește tristețea lui, și-i mărturisii. Totuși, eu nu abandonez, eu am scris unul bombă... Bombă, mă-nțelegi ? !... Le-o pun sub fund !

-Ar trebui să stai mai întâi de vorbă cu purtătorul de cuvânt, spuse Llull cu glas inodor, parcă voit indiferent.

-Ba nu; mă duc să mai văd iarba dinosaurilor, ca s-o descriu în reportaj.

Dar a fost destul de greu ca să găsesc drumul spre salonul cu plante atavice. Am încercat coridoare, ușile restaurantului, intrări prin stradă sau prin curtea interioară, dar pe cât de simplu și de direct intrasem atunci când mă condusesese Haiu, pe atât îmi era acum mai greu să aflu vreo cale. Am abandonat, m-am

dus la telex și mi-am transmis reportajul care mustea de ură.

Când m-am întors de la poștă, am început să caut iar. O fată de serviciu m-a întrebat cu ochi rotunzi și buze groase cu ce mă poate ajuta. I-am prins în podul palmei umărul gol, ca o pâiniță, și i-am vorbit despre grădina cu plante grase și catifelate ca pielea ei, ale căror fire de iarbă înaltă își schimbă culorile de la portocaliu la violet și de la violet la portocaliu în unduiri perpetue ca apele pe care le face soarele când răsare din ocean.

-Ce frumos vorbiți dumneavoastră, mi-a spus fata surâzând ca un model al lui Gauguin și i-am simțit în palma mea pâinița fierbinte a umărului.

-Și, când te amesteci prin ea, i-am spus, ai impresia că-i verde, dar nu fiindcă e verde, ci pentru că o boare verde se realizează din amestecul ăla mișcător de violet cu portocaliu...

-Minunat ! exclamă din nou fata.

-Ei, unde este, unde este ? am întrebat eu nerăbdător, strângându-i brațul scurt și plinuț.

Iar ea se pregătea să-mi răspundă când am auzit:

-Ce să fie ?

Cu unsoarea zîmbetului său, Haiu apăruse dorind neapărat să mă servească:

-Ce căutați, ce căutați ? Vă rog să-mi spuneți ce căutați, fata nu știe.

-Haiu, îmi auzii glasul cântând vocalele cu amuzament, ai venit la țănc; tu întotdeauna vii la țănc !

-Mă bucur să vă servesc, domnule; e deviza companiei, adică a hotelului nostru, se poticni el: clienții noștri...

-Da, da, știu: clienții voștri, urmăriții voștri - îl completeai eu cu bonomie - e-n regulă ! Spune-mi încotro e salonul cu plante unde m-ai condus aseară ?

-Aseară, când aseară ?

-Aseară, la recepție.

-La recepție... Aseară...

-Unde era și generalul.

-Generalul ?

Începea !... Pentru a doua oară sau poate pentru a mia oară în noaptea plină de nebulie începea această tatonare, această

batjocură, acest joc stupid la care nu știam dacă voi avea tăria să rezist.

-Haiu, i-am spus rînjind, m-ai condus aseară, ai ciocnit cu mine, ai făcut conversație cu mine !

-Da, bineînțeles.

-Era generalul, era toată lumea bună, era Cristina, era...

-Da, bineînțeles.

-Mi-ai dat un pahar al cărui conținut l-ai și lăudat...

-Da, bineînțeles !

-Și nu se petrecea totul acolo, printre iarba dinosaurilor ?

-Care iarbă ?

-Haiu, i-am fixat ochii rotunzi ca de pește, Haiu tu îți bați joc de mine !

-Nu pot să-mi permit așa ceva, răspunse el ca un adevărat om de lume.

-Niște ierburi grase, superbe, vibrând în culori vii de la portocaliu la violet; niște smocuri mari, aspre, elastice și unduitoare cu o emanație care împrăștiă plăcut puturosul vostru aer de tropice, niște fire elegante, mai mult decât iarba regală, mai mult decât iarba elefanților, venind dintr-un alt sistem de vegetație, dintr-o altă lume decât cea a clorofilei. Mirajul acela plăcut care ne fascina pe toți...

-Vorbiți foarte frumos, dar nu-mi amintesc nimic în legătură cu iarba asta.

L-am luat de guler:

-Du-mă în salonul unde a avut loc recepția ieri seară !

-Poftiți !

Am făcut doar câțiva pași, ne-am îndreptat spre ușa din stânga restaurantului, am intrat într-o încăpere largă — jumătate salon, jumătate terasă — și când a aprins lumina, mi-am poticnit privirea de niște mese umede și decolorate care, despuiate, cu picioarele subțiri la vedere, nu mai aveau nimic din somptuozitatea bufetului copios îmbrăcat în pînzeturi albe. Pe margini, scaune puse unele peste altele și un spațiu mare între coloane, de geometria căruia parcă îmi aminteam.

-Aici a fost ! demonstra Haiu ca un prestidigitator, gesticulând cu lăbuțele sale scurte. Aici !

Și totul era sordid, totul căpăta o prea reală denudare tristă.

-Ați dus lăzile cu iarbă, i-am spus sec, amenințător.

-Nu a fost nici o iarbă, domnule.

-Haiu !... Dar spunându-i numele, eram deja cu de-getele în gâtul lui: Haiu, tu ești un porc, tu mă minți în față cum m-ai mințit de-atâtea ori... Haiu, pe toți i-am văzut furioși sau tulburați în noaptea asta , să te ferească dumnezeu dacă m-apucă și pe mine !... Haiu, tu ești secătura care mă minte continuu, care mă suspectează continuu, care mă urmărește continuu ! Haiu, cine te ține pe urmele mele, Haiu ? ! Spune, spune repede dacă nu vrei să mori aici !

Și într-adevăr, era o noapte de nebunie. L-am văzut pe plutonier nemaiputându-se abține.

-Astîmpărați-vă - mi-a ordonat - nu mă mai jigniți ca aseară !

-Nu mă intimidezi, i-am strigat; spune repede dacă nu vrei să mori !

Am simțit un fulger. O lovitură venind dintr-un sistem de lupte care, în Europa, e din import. O lovitură sigură, cu care s-a și eliberat, m-a și anihilat, nici nu mi-a dat posibilitatea să remarc unde am primit-o.

O lovitură narcotizantă, poate chiar un narcotic și nu o lovitură, care i-a dat posibilitatea să mă așeze lângă zid ca pe o cârpă lipsită de voință. O lovitură ca și cum n-ar fi fost; ca un jet de gaz ce nu-ți produce lacrimi, ci îți ia voința.

Și-a scuturat palmuțele lui bombate, și mi-a spus cu un respect aspru:

-Să nu mai încercați !... Și să nu mă mai acuzați !... Dumneavoastră, continentalii, ne distingeți greu trăsăturile; de asta ne confundați unii cu alții. Și nu mă mai acuzați, dacă nu reușiți să mă distingeți bine !... După dumneavoastră !

Mă conduse la lift ca pe un arestat.

Fata cu ochi rotunzi, mai rotunzi decât ai altora, urcă cu mine, să mă conducă. Dar eu eram drogat sau hipnotizat. Am privit prin ea, prin sânii ei, prin umerășii ei goi... Și-am ieșit din lift fără măcar să-i mulțumesc.

Am căzut pe pat într-o legănare grețoasă și-mi amintesc doar c-am înjurat când am fost sunat spunându-mi-se că-i ora

pentru conferința de presă.

♠

M-am trezit cu o mîngîiere ușoară ca și cum mi-ar fi trecut peste față fire de iarbă.

Și cu chipul Cristinei aproape; incredibil de aproape de al meu !

Incredibil de aproape !

-Ce-i cu tine, n-ai fost nici ieri, nici azi la conferința de presă, n-ai mâncat. N-ai coborât în adăpost ?...

-Pe cine-ai pus să mă spioneze ca să știi toate astea ?
Simțeam parfumul palmei ei stîrnindu-mi nările.

-Prostule !

-Bineînțeles că sunt prost, i-am șoptit în podul palmei ca într-un ghioc; bineînțeles !

-De ce ?

Nu știam ce mă amăgea mai mult: întrebarea buzelor ei apropiate, sau ecoul șoaptei mele în palma ce i-o țineam ? Am vorbit rar, parcă din dorința de-a inspira cât mai încet parfumul palmei din care, tainic vibrând, mi se-ntorceau cuvintele:

-Fiindcă te las să treci pe lîngă mine; fiindcă suport să nu mă observi, să nu mă remarci, să nu mă simți în preajmă; fiindcă nu ți-am pus mâna-n păr, nu ți-am apucat părul ca pe o coadă amintindu-ți că n-ai ce căuta cu alții !

-Cînd ?

-Mai ales noaptea !

-Unde m-ai văzut tu noaptea ?

-Asta-i, că te-am văzut !

O oarecare răceală se produse prin îndepărtarea buzelor ei. Iar eu nu doream aceasta.

-M-ai văzut tu pe mine noaptea ? !

-Da, te-am văzut...

Dar mă simțeam laș și recunoșteam asta cu glas vinovat. Voiam un singur lucru; s-o cuprind, s-o readuc, să stăm ca mai înainte. Și mă tulbura groaznic crisparea atentă care se instaura între noi.

-Vino, i-am spus, vino aici, lîngă mine, pe pernă, așa cum

te-am găsit când m-am trezit din somn. Vîno; lasă astea; vîno...

Îmi părea rău. Îmi dădeam seama că tulburasem clipa și-mi părea rău.

-Când m-ai văzut ? Întrebă ea mai moale, doar ca un ecou, intuindu-mi starea.

-Te-am văzut prin iarba dinosaurilor, i-am spus; te-am văzut când portocalie, când violetă, în culori descompuse din spectru, așa cum te văd și acuma când de-abia întredeschid genele. Haide, stai; stai lîngă mine, acoperă-mi lumina care vine de la soare și atunci o vom descompune mai repede amîndoi !

Se pleca greu, crîsparea încă mai dăinuia, iar lumina plină, care se strecura în jeturi printre obloane, îi făcea abia perceptibila mișcare a bustului, atras de mine spre pernă, să pară ritmată, întreruptă ca într-un greu sesizabil balet mecanic; Numai eu, prin palmele mele care exprimau chemarea, simțeam această deplasare mișcare cu mișcare, mai bine zis oprire cu oprire, pentru că era vorba de impulsurile reci pe care logica ei încă i le dădea. Iar striațiile înguste de lumină pe care nu voiam s-o primesc direct, atît de tăioasă în strălucirea ei albă, îmi treceau prin pleoape descompunându-se, într-adevăr, într-un curcubeu cu palide dominante violete. Îmi părea atît de rău că nu rămăsesem așa de la început, cu tihna colorată în care mă trezise atingerea părului ei !... Și n-aveam decît să insist:

-Vîno, închide ochii și vîno; închipuie-ți că te chem să stăm lungiți în iarba dinosaurilor. Închide ochii și-ai să vezi cum se amestecă undele curcubeelor care au toate culorile, în afară de verde.

Ea, mai ceda un pic atracției către mine...

Un pic. Și o simțeam cum, în gând, încă mă mai întrebă unde-am văzut-o. Era stupid. O dorisem atîta, iar acum... De ce, oare, avusesem accesul acela stupid de sinceritate ? !...

-Vîno, lasă-mi mîna; lasă-mă să-ți vorbesc în palmă...

Și, deodată, am simțit-o lîngă mine. Alături. Cu buzele atingându-mi fața când vorbea. Ca și cum mi-ar fi caligrafiat cu mișcarea lor sensul cuvintelor pe obraz:

-De ce să-mi vorbești în palmă ?

Era mult mai mult decât aceste cuvinte. Ele nu înseamnă nimic pe lângă ce transmiteau sensurile lor desenate de căldura buzelor... Am fost atât de bucuros încât am devenit deodată inspirat și i-am descris cum, vorbind în palma ei ca într-o scoică, simt cuvintele întorcându-se din nou la mine. Se întorc reverberate, aducând ceva din ființa care le-a imprimat vibrația. Se întorc și reintră în mine odată ca particulele culese, din ea. Și mă îmbată și le trimit din nou, mai calde, mai vibrante; iar ele se întorc și mai cald, și mai vibrant înapoi, tot mereu într-un crescendo, cum capătă ecourile scoicii din ecourile tale și ecourile tale din ecourile scoicii... Numai că, aici, când se amestecă astfel buzele și vorbele și tremurul cald al palmei ei nu mai e vorba numai de sunete, nu mai e vorba numai de un univers sonor, ci de universul întreg al unor ființe ce se caută în tremurul degetelor unde gravitează emoția. Vorbele sunt trimișii mei care culeg din podul palmei ei parfumul dermei, căldura sângelui, recepția nervilor și stările și gândurile și catifelarea și aromele și ecourile... Se întorc la mine pline de efluvii care sunt, de fapt, ea. Starea ei, reverberațiile mele în ea... Și astfel reverberațiile ei trăiesc în mine iar eu i le transmit multiplicat. Totul se transformă într-o masă ce poartă particule din mine către ea și culege particule din ea aducându-le către mine. Totul, într-o dulce, perpetuă prostie care mă face să mă simt fericit.

Tremura; într-adevăr tremura. Intrase în vibrație, iar satisfacția receptării vorbelor, verbului și imaginilor, o simțeam prin felul în care buzele ei executau tainice raiduri deasupra obrazului meu, scriindu-mi pe el, nerostite, cuvintele de dragoste.

Da, există o vrajă a cuvintelor care ne cuprinde pe fiecare. A cuvintelor sau poate a sincerității lor. Dacă ești om nu se poate să nu tresalți la cuvinte, să nu fii sensibil la cuvinte. Eu, care mânuiesc cuvintele, le mânuiesc tocmai pentru că sunt sensibil la ele și tocmai pentru că asupra mea ele pot să-și exercite fascinația. Ea care intră în transă când descrie ceea ce vede, ceea ce ochii ei văd odată cu obiectivele aparatelor de filmat și ceea ce inteligența ei simte peste instrumentele optice,

se lăsa acum în vraja cuvintelor mele, tocmai pentru că le simțea ardoarea. Aveam experiența recentă a unei curbe uriașe în capacitatea minților și a simțurilor de a asimila cuvintele. De la durdulia cu ochi rotunzi și buze galeșe care, la vocabularul ei redus, fusese flatată de cum îi descriam iarba și se topise sentimental într-un “vai, ce frumos vorbiți” tocmai pentru că simțise dincolo de vorbe mângâierea lor pățimașă, până la incitantul intelect al Cristinei, care, dincolo de rostire, pauze sau poticneli, dincolo de armonia îngemănării vorbelor, simțea marea patimă a sincerității lor sau se îmbăta cu patimă în sinceritatea lor. Da, există o vrajă a cuvintelor. De la înțelegerea lor primitivă și până la cele mai subtile rezonanțe pe care finețea unei simțiri le poate detecta. Și ea ne cuprinsese, ne cuprinsese, ne cuprinsese...

-Vino în iarbă, i-am spus; ia albul așternuturilor descompunându-l în spectru și vei afla mirajul culorilor de dincolo de clorofilă... Hai, stai în iarbă cu mine; stai ?

-Stau.

-Cu capul pe brațul meu ?

-Cu capul pe brațul tău.

-Și-mi spui a ce miroase iarba ?

-Nu pot.

-De ce ?

-Are un parfum amar și răcoros și straniu, care parcă nu-i făcut pentru simțurile noastre.

-Ba pentru ale mele este.

-Poate că ești tu mai aproape de dinozauri, te tragi mai direct din ei.

-Poate. Dar și tu.

-Cum ?

-Pentru mine, iarba miroase a trupul tău, a părul tău, a degetele tale.

-Asta pentru că n-ai cunoscut bine iarba.

-Ești modestă; dar tu ai cunoscut-o ?

-Păi nu stau în ea ? Nu stăm amândoi în ea ? Nu privim amândoi cerul printre firele ei ? Tu, cu obrazul pe fruntea mea, eu cu creștetul în golul umărului tău... Privim cerul care pare

brăzdat de subțirimea undelor lor când portocalii, când violete.
Nu-i frumos ?

-E minunat. Numai că cerul e brăzdat de undele glasului tău.

-Se poate; pentru că glasul meu nu mai e glasul meu; trebuie să fie glasul ierbii.

-Ce minune ! De ce-o fi dispărut iarba asta ?

-De ce-au dispărut dinosaurii ?

-De meteoriți au dispărut. În ploaia de iridium.

-Sună poetic; “Să dispari în ploaia de iridium”...

-Sună poetic pentru că iridiumul pare a fi un fel de curcubeu — vezi, revenim la ideea culorilor — dar să fii sufocat, chiar și de un curcubeu, nu cred că poate fi prea plăcut. Dinosaurii au dispărut în plină desfășurare a speței, tocmai pentru că nu mai aveau iarbă.

-Iarbă din asta în care stăm noi ?

-Da, iarbă, în care stăm noi, iarbă grasă cu parfumuri stranii și culori spectrale.

-A plouat cu iridium.

-Vezi că știi; au venit curcubeii și-au înăbușit vegetația în aceleași culori ca ale ei. E foarte posibil să iubești o culoare și să fii sufocat tocmai de ea !

-Iar dinosaurii au pierit de inaniție: nu mai aveau iarbă, aveau numai culori. Ca noi — numai culori.

-Eu am iarbă; “iarba mea ești tu !”... Îți amintești ?

-Cum să nu-mi amintesc ? Sigur că-mi amintesc !

Eram fericit s-o simt, dar să n-o privesc, ci să mi-o închipui. Să mi-o închipui, așa cum amândoi ne închipuiam iarba, ne închipuiam culorile. S-o aud și să mi-o închipui, să-mi alint obrazul în părul ei și să mi-o închipui, să-mi simt vibrațiile degetelor împletite cu ale mele și să mi-o închipui... S-o întreb, s-o cercetez și să mi-o închipui.

-Îți amitești c-ai fugit, că m-ai lăsat, că nu ți-a păsat... am încercat-o.

Dar protestul ei era suav și rugător:

-Nuuu !

-Tocmai când îți spuseseam că tu ești iarba mea, adică îți

spusesem totul. Ți spusesem sau nu totul ? Vreau să știi !

Am simțit-o timidă, adunându-se mai mult lângă umărul meu:

-Îmi spuseseși ! șopti.

-Și tu n-ai crezut ?... Tu nu poți să crezi, tu nu ești în stare să crezi ? !

O mișcare se produse rupând continuitatea fluxului stabilit între noi, cei întinși unul lângă altul. Un cot lipsit de blândețe se înfipse lângă coasta mea și fața Cristinei, mai ales ochii ei, îmi apărură dinainte acoperindu-mi cerul:

-Vrei să-ți fac neapărat declarații ?

-Dacă pentru asta ai venit...

Căpătă, în toată expresia, o decizie de copilă:

-Tu ești altceva; nimeni nu se apropie de mine; toți mă admiră cu politețe.

-De teamă să nu-i taie generalul.

-Taci, nu vorbi de asta !

Ce tihnă era când ne simțeam, ne vorbeam, dar nu ne vedeam ! Ce senină stare care ne lăsa să plutim cu imaginație ! Acum, prezența ei, figura ei adolescentin decisă și părul ciufulit mă tulburau. I-am spus ca într-un refugiu, mîngâindu-i mijlocul rămas gol între fustă și bluză, și privindu-i picioarele frumoase cu care se juca prin aer ca o școlăriță trântită pe burtă:

-Tu nu poți să ai complexe; ești atât de firească, de copilăroasă, de sinceră !

-Alții nu mă privesc așa, îmi spuse plimbînd un deget pe buzele mele.

Era o declarație, era o dorință, era o recunoaștere, era nevoia de-a justifica pentru ce-i plăcuse în adăpost căldura brațelor mele ?

Eram un prost că-mi puneam atâtea întrebări !... I-am cuprins mai strâns mijlocul și am rotit-o încet ajungînd eu deasupra. Dar când am dat să-i sărut sîinii, ea, cu o sălbatică teamă, s-a smuls.

-Nu; te rog, n-am venit pentru asta ! îi sună glasul cam spart, cu teamă.

-Dar pentru ce, pentru ce ai venit ? - mi-l auzii pe-al meu întrebând stupid.

-Ai lipsit două zile, nu era firesc să mă întreb ce-i cu tine ?... Se așează în capul oaselor făcând un gest prin care încerca să-și aranjeze părul. Decizia ei de-a fi limpede continuă dezarmându-mă cu logica sinceră: Nu era normal să vreau să te văd ?

-Vezi-mă, am spus bosumflat simțind că nu mai aveam replică.

Iar ea, ca într-o părere de rău, mă mângâie nedecis, mai mult traversându-mi obrazul cu unghiile.

Îi simțeam starea blândă, regretul pentru neînțelegere dublat de faptul c-ar fi dorit să revenim la cum ne simțisem mai înainte, dar crisparea încolțea acum în mine. Crisparea unui gând care apăruse încet și distant ca o lumină rece, mărunță dar prezentă, perseverentă, înțepătoare: Oare dormisem două zile ?... Două zile ? !

-Ai spus ceva ? mă întrebă ea cu bunăvoința celui ce încearcă să nu rupă relațiile.

Îi priveam prostește genunchii, așa cum își adunase picioarele sub ea. Și nu mai aveam starea să trec dincolo de cuvinte, să caut sensurile intonațiilor.

-Am dormit, deci, două zile ! - îmi rostii gândul egocentric.

Ea m-a întrebat ceva, a vrut să afle ceva, să priceapă ceva. O auzeam; chiar îi țineam două degete jucându-mă neatent cu ele. Dar de gândit, mă gândeam la Haiu: Ce-mi administrase, în lovitura aceea, ca să dorm două zile ?... Sau fusese într-adevăr lovitură ? Unde-o simțisem ?... Reîncepea cu procedeele de pe aeroport ? !... Nu se putea; aici existam într-un mediu civilizată !... Da, da, aveam să înregistrez protestul meu. Protestul meu de om care a venit aici cu inima deschisă... Ha ! Prostul de mine !... Cui să-l prezint, purtătorului de cuvânt ?...

-Mă duc, spuse Cristina, ridicându-se; mă duc acum... Totul se prăbușea. Tot ce fusese frumos, tot ce fusese fantezie încărcată lent, tenace și odihnitor de undele acelei comunicări dintre noi. Totul... Nici nu-mi mai aminteam cum reușisem să trecem peste crisparea ei, de vreme ce, acum, nu se mai putea

trece peste crisparea mea. Și lucrul cel mai grav: simțeam cum ea percepușe. Ca un tester bun, percepușe imediat și, în mod automat, toate instalațiile care o sensibilizau se stinseră, iar conexiunile ce se stabiliseră în comunicarea noastră se desprinseseră rapid, una câte una.

-Nu pleca, am strigat; dar strigătul îmi era adresat mie: astâmpără-te, nu te mai gîndi la Haiu !

Ea încă ezita. Sau, peste firea ei, ceva o obliga să aibă o desprindere ușoară, senină, lăsând revenirii un loc marcat printr-un echivoc în care mai putea dăinui căldura; sau mă înșelasem eu și nu toate conexiunile...

-Nu pleca, i-am spus ridicându-mă ca o stavilă în fața ei, cu toate că ar fi trebuit să mă ridic în fața mea; nu pleca !

-Ba plec ! acuma plec; lasă...

Am năvălit pe ea ca o brută. Sărutările mele nu erau sărutări, ci exclamații, îmbrățișările mele nu erau îmbrățișări, ci exerciții fizice.

Desigur, exerciții prin care încercam să scap de obsesia lui Haiu.

-Nu vezi că nu există în clipa asta nici un fel de comunicare între noi ! - făcu ea un ultim efort să mă aducă la realitate.

Dar eu, poate tocmai fiindcă vedeam, mă încăpăținam să nu văd. Dorința mea avea ceva josnic, recunosc. Era de-un egoism fără margini. Totul funcționa la mine în virtutea conștiinței că, dacă nu o fac acuma, dacă nu mă eliberez acuma de întrebările stupide în legătură cu cele două nopți, pierd totul. Era o luptă acerbă, mai mult cu mine decât cu ea și poate din pricina asta îmi intrase în minte că o doream atât de mult.

-Nu pentru asta am venit ! suna undeva, în oasele capului meu, glasul ei venind de sub mine.

-Trebuie să ne depășim - îi spuneam - trebuie !... Trebuie să ne depășim !

Ea a mai zis nu. O dată; sau, cel mult, de două ori, dar poezia mea se transformase-n armăsăreală...

Mai târziu, când o mângâiam calm, mi-am dat seama că avusesem dreptate să mă port astfel. Mă simțeam liniștit, iarăși

eu, iarăși deplin, capabil s-o mângâi și să mă dăruiesc numai prezenței ei, să fiu relaxat și să gravitez în jurul ei, doar în jurul ei, nemaipăsându-mi de alte lucruri, nemaifiind minat de alte gânduri. Calm, tihnit, eram al ei și-o mângâiam încet, cu atenție și grijă, culegând parcă de pe trupul ei o pulbere fină numai de mine știută. Eram calm și mângâietor ca într-o împlinire și acumulam în mine vorbe, gânduri, imagini, visuri, năstrușnicii și lucruri grave, toate numai pentru ea, pe care să le comunic ei și să primesc de la ea ecoul lor.

Dar când, ca să pecetluiesc starea asta, mi-am apropiat fața de ea s-o sărut, i-am aflat buzele inerte. Reci și inerte. M-am depărtat mirat și i-am văzut ochii ca un lichid fix. I-am sărutat gâtul și n-am atins decât elasticitatea tendoanelor. Am tras-o către mine și n-am simțit decât greutatea trupului ei gol.

Atunci am început să-i vorbesc. I-am vorbit mult. I-am vorbit frumos, i-am vorbit vulgar, i-am vorbit poetic, i-am vorbit șocant. Am căutat tot ce putea avea legătură cu noi doi, tot ce-o putea interesa, tot ce-o putea amuza sau intriga...

N-am reușit să stabilesc nici un fel de comunicare. Nici un fel.

-Ești o stea prea îndepărtată, i-am spus, semnalele mele nu ajung până la tine.

-Nu ajung ! - mi-a confirmat ea, aparținând unei cu totul alte stări.

Iar eu am fost bucuros că mi-a răspuns. Ajunsesem să fiu mulțumit și cu asta. În tensiunea mea egoistă, nu remarcasem că patima nu-mi era pe aceeași lungime de undă cu a ei și o lăsa inertă, ca și gesturile inerte cu care se îmbrăca.

-Bine, am protestat, dar noi care-am fost atât de împreună... Am fost împreună în iarbă, nu-i așa ?

-Care iarbă ? întrebă ea încheindu-și fusta.

-Iarba dinosaurilor... Iarba imensă, imensă...

-Imensă ? mai întrebă ea automat, încheindu-și și pantofii.

-Imensă, spectrală, stârnind răcori stranii...

Își cercetă chipu-n oglindă și mă întrebă nepăsătoare:

-Unde-ai văzut așa ceva ?

-Cristina, tu chiar...

-Ia mâinile, destul; lasă-mă să mă pieptăn !

Ordinul ei m-a lovit. Am devenit blazat. “În definitiv...” îmi trecu prin minte. Dar ambiția era mai mare. O vedeam cum pleacă disprețuindu-mă tocmai fiindcă o obligasem să mă iubească. Și ambiția mea creștea:

-Cristina, noi care-am visat atât de frumos... Și chiar dacă n-am fi visat !

-Ce s-ar fi întâmplat dacă n-am fi visat ?

Vorbea, desigur, numai ca să mă țină la distanță, să se poată aranja în oglindă. Și asta mă umilea.

-Chiar dacă n-am visat azi, am petrecut zilele trecute prin iarba asta !

-Unde ?

-Cum “unde” ?,.. Jos, în sala de recepții !

Își așeză poșeta sub braț și, cu o nepăsătoare superioritate, rosti tranșant:

-Nu-mi amintesc.

Asta mi-a readus imaginea lui Haiu și mi-a venit să sparg tot.

-Cristina ! Cris-ti-na !

-Nu striga, mi-a spus ea demnă din ușă; n-a fost nimic, pentru că n-a fost nimic cum trebuie. Nu te-a interesat dacă și eu...

-Cris...

Am tăcut. Și nici măcar nu mi-am lăsat auzul să-i urmărească zgomotul pașilor eleganți pe coridor. Voiam s-o fac pe bărbatul. Să-mi spun că nu-mi pasă; că vine ea înapoi odată și odată !

Dar de-abia acum îmi dădeam seama cât de mult o doream. Cât de mult !... Cât de multă nevoie aveam de ea și cu cât de mult bun simț mă rugase ea să nu insist atunci.

Am luat cu ciudă așternuturile în care o frământasem fără răspunsuri certe din partea ei și, răzbunându-mă pe ele, le-am aruncat în baie ca pe-un braț de iarbă tăvălită, călcată-n picioare.

Din firele invalide, turtite, se desena însă, mai frumos, chipul ei trist, jignit. Cu fruntea înaltă, cuprinzând în ea și mister și inteligență, cu pomeții ridicați mult, într-o ascensiune ca și a

trăsăturilor frunții, sculptând, între linia lor și cea a arcadelor, elegantul lăcaș prelung al ochilor scăldați într-un luciu de insultă.

Și nu știam unde era, ca să-i cuprind genunchii frumos sculptați ca detaliile mult iubite ale muncii unui artist, să nu îndrăznesc să i-i sărut și s-o implor pentru o penibilă iertare. Categorie: nu fusesem la înălțimea comportamentului ei. Îi auzeam acum pașii eleganți și demni, cum se îndepărtau categoric de ființa mea.

7

Llull a venit foarte prețios la mine începând o conversație banală în cei mai academici termeni cu putință. Era îmbrăcat de prânz, cochet și pedant ca într-un jurnal de mode și cu încă multe accesorii vestimentare pe lângă tot ce-ti poate sugera un singur model. La gât, de exemplu, purta o eșarfă cu carouri, dar eșarfa, la rându-i, era prinsă într-un inel spiralat care se termina cu o mică antenă având în vârf un grăunte de safir. Sacoul de etamină subțire era cusut cu tot felul de pliuri și un passe-poil în locul reverelor. De brățara ceasului îi atârna și o mică amuleță, tocul ochelarilor din buzunarul de la piept avea înfiptă în pielea lui fină o monogramă de metal, aceeași monogramă i se vedea brodată pe cămașă, cam în dreptul splinei și trona pe unul dintre cele două inele care-i împodobeau mâna stângă; în schimb, din buzunarul drept ieșeau pe sfert scoarțele elegante ale unui carnet de note marcate cu aceeași monogramă. Dacă aveai răbdare, intuiție sau spirit de observație, îți dădeai seama că scoarțele carnetului erau din aceeași piele cu tocul ochelarilor și cu portțigaretul pe care-l ținea la îndemână pe masă, iar ciorapii aveau același desen cu carouri ca și eșarfa. Din aceste haine și podoabe îți apărea un Llull O'Llull micuț și prețios, cu freză gominată și obraz pudrat, cu expresie gravă și gesticulație distinsă.

M-a condus încet spre masa unde îl aștepta un dejun sobru format din orez și salate, m-a întrebat cum mă simt și unde-am dispărut zilele astea, a așteptat politico să-mi comand și eu prânzul, m-a felicitat că nu cerusem nimic de băut făcându-mi

o gnostică teorie despre pauzele pe care trebuie să le oferi din când în când organismului și, amintindu-mi de precizarea lui Jesus că nimic nu e dezinteresat la Llull, tocmai când mă întrebam ce-o fi urmărind, se achită și de această obligație:

-Știi, am vorbit cu purtătorul de cuvânt despre cărțile pe care le-ai scris; e foarte interesat de asemenea subiecte; chiar vrea să-ți propună ceva; o să treacă la desert pe aici, sper că nu te deranjează să bem cafeaua cu el...

-Deci asta e, am vorbit eu cu tonul lui Jesus: ești purtătorul de cuvânt al purtătorului de cuvânt !

-Ha, ha, ha ! bună ! râse Llull fals, cu dantura îngrijit recondiționată, și îmi făcu un compliment banal despre simțul umorului pe care-l avem noi, latinii.

-Nu mai bei deloc, l-am întrebat mai mult ca să schimb vorba.

Filigranul vinișoarelor roșii i s-a accentuat în obraji și pe nas. L-a oprit demonstrativ pe bătrânul chelner și i-a comandat un pahar cu lapte, apoi mi-a răspuns arătându-mi tihna selectă a restaurantului:

-Nu-i tăcut și plăcut față de nebunia de seară ?... E o atmosferă de cumpătare și respect reciproc: unul servește o fructă altul un pahar cu lapte...

-Lasă, nu-mi ține mie predici, te-am văzut și altfel... Și auzind un "hâc" neplăcut, m-am simțit obligat să precizez: Vreau să spun că nu ești un monoman nici un rob al prejudecăților, ci știi să înțelegi viața în ansamblul ei.

Asta îi dădu curaj, pesemne față de întrebările pe care și le punea în legătură cu sine însuși:

-Exact: trebuie să vedem viața în ansamblul ei ! Eu de asta sunt mândru: pot să fiu și așa, pot să fiu și... altfel.

Mă cam enerva modul lui tern, banal, de-a o face pe prețiosul:

-Spune drept, ți-e frică de dumneata, nu-i așa ?

-Omului trebuie să-i fie frică de ceea ce poate face el ca ființă nimicnicită din cine știe ce versiune a apocalipsului.

-De acord; dar nu toți au conștiința asta, în vreme ce dumneata o ai. Ți-e frică de dumneata.

Dacă ar fi fost beat, desigur că ar fi recunoscut. Ar fi plâns recunoscând. Așa însă...

Făcu un efort și-mi vorbi ca un mare introspect:

-Vezi, dragul meu, soția mea e o femeie deosebită. Ea a fost aleasă spre a fi preoteasă în tribul lor și, pentru asta, i s-a dat o educație aleasă de către bătrânii tribului. A urmat și niște cursuri universitare de medicină populară, dar tot sub controlul riguros al preceptelor tribului. Eu am putut să mă căsătoresc cu ea, tocmai pentru că am făcut o serie de servicii guvernatorului tribului lor. Am fost încurajat, pe drept, și de statul nostru pentru că, prin asta, rupeam prejudecățile și deschideam o nouă eră politică. Mi s-a promis chiar și un loc în Congres, dar, de, oamenii își fac interesele cu tine, iar apoi... În orice caz, inițiativa mea a fost încurajată din ambele părți...

-Ai ciupit ceva ! - m-am trezit eu deodată vorbind cu toată tranșanta bădărănie a lui Jesus.

-Asta este altceva, trecu Llull repede, intimidat, peste amănunt; fapt este că soția mea e o ființă cu totul deosebită, o ființă aleasă, crescută prin grija seminției, departe de obiceiurile primare ale familiei ei. Mâna ei mi-a fost acordată ca o recunoaștere a meritelor mele, eu o iubesc, așa că vreau ca toată comportarea mea față de ea să fie exemplară.

-Ai dreptate; am auzit că maică-sa nu duce la ureche !

-Cine ți-a spus ? întrebă el precaut.

-Exact, cine-ntreabă ! - i-am servit-o și l-am văzut spășit: Își cunoștea defectele de la betie.

-Da, desigur, acceptă încercând să rămână elegant măcar în gest; ea e o ființă deosebită, crescută special pentru un înalt țel spiritual. O iubesc foarte mult și, pe măsura iubirii, îmi este și respectul.

-Bravo, parc-ai recita din Shakespeare, l-am gratulat fără să las impresia că-l batjocoream.

-O s-o vezi și-ai să-ți dai seama că merită să fie și iubită și respectată, sublinie Llull ideea cu atâta încăpăținare încât parcă recunoșteam în asta o replică tip de pe vremea când statul îl încuraja să facă mariajul.

Nu i-am mai spus-o însă, pentru că, de masa noastră, cu un

respect profund religios cuprinzându-i întregul pătrat al feței, se apropie Haiu, personal Haiu, întrebându-ne dacă eram gata pentru cafea.

-A venit ? întrebă Llull bucuros.

Haiu confirmă atât de solemn încât mă apucă dragostea de ochii lui lichizi, de buzele lui negre, de obrazul kaki și-mi veni să-i dau un bacșiș.

-Da, sunteți așteptați în marele salon.

Și ne conduse, nici mai mult, nici mai puțin, până la ușa pe care nu mai aveam cum s-o uit: ușa ce dădea în sala de recepție unde călcasem de două ori, în două ipostaze cu totul diferite....

Acum era a treia. Nu mai vedeam mese, ci măsuțe înconjurate de canapele și fotolii joase. Nu mai era terasa decât pe o porțiune foarte mică, restul deschiderii către ea fiind acoperit cu ecrane colorate. Rămîneau stabile coloanele și spațiul mare dintre ele, cu o geometrie specifică. Le remarcasem și data trecută, acesta fiind indiciul clar al locului unde mă aflam. Pe o măsuță erau așezate dulciuri, sucuri, fructe; un chelner intră împingînd servanta cu serviciul de cafea și purtătorul de cuvânt veni micuț din adâncul colorat al încăperii, cu o lumină bizară sub ramele groase ale ochelarilor. Venea dintr-o direcție care mă atrăgea și pe mine, dar încă nu știam de ce. Venea întrebându-ne ospitalier:

-La cafea merge și-un coniac, nu-i așa ?

Dar eu n-am apucat să-i răspund. Remarcasem: Ecranele colorate dinspre care venea diplomatul erau niște ferestre uriașe pe care se pictaseră smocuri din iarba dinosaurilor.

În dimensiuni naturale, în toate nuanțele culorilor lor, luminate strident de soarele care lovea de afară. La început nu distinsesem; îmi purtasem privirea de la porțiunea deschisă, prin care intra puternica lumină, spre geamurile pictate... Acum, însă, vedeam clar. Și simțeam ceea ce mă izbise de la început: mirosul proaspăt de vopsea.

-Doriți coniac ? Mi-a spus domnul purtător de cuvânt să vă ofer, insista Haiu.

Iar eu, privindu-l, am înțeles că voia să-mi distragă atenția de la geamurile pictate.

-Toamnă, toamnă, i-am spus și m-am îndreptat rapid spre ferestre: Ce minunată reproducere ! am exclamat încercind să întind mâna.

Dar ea mi-a fost prinsă cu îndemânare de către purtătorul de cuvânt în camaraderescul gest de a mă lua la braț.

-Da, e un lucru de tradiție la noi; e Edenul nostru, e imaginea timpurilor de aur ale insulei noastre, se oferi el din toată inima să-mi explice cea ce n-aveam nevoie, conducându-mă spre fotoliul meu: Poftim, aici; luați loc aici; să ciocnim un coniac foarte bun... Foarte bun !... Am auzit că este vasodilatator...

Am zâmbit suportând și banalitățile lui, dar privirile îmi tot scăpau spre violetul și portocaliul din transparenta pictură a ferestrelor.

-Să ciocnim ! propuse el.

Am ciocnit neatent, căutând mai mult la Haiu care ne servea cu plecăciuni caraghioase pentru trupul său bont. Și, când i-am prins privirile, l-am întrebat:

-Cine le-a pictat ? Zilele trecute parcă nu erau.

L-am surprins încercând să capete un semnal de pe fața purtătorului de cuvânt: dar n-a reușit din pricina magnetului din ochii mei care-l țintuiau.

-Sunt dintotdeauna, strigă el intimidat, ca la raport; fac parte din decorațiunile hotelului ! Poftiți, aveți cafeaua și tot ce vă doriți. Permiteți-mi să mă retrag.

În vreme ce făcea stânga-mprejur, am observat o foarte scurtă tresărire nemulțumită la purtătorul de cuvânt: îl lăsa singur să se descurce, doar era mai mare în grad.

-Minte; alaltăieri nu era nimic ! - am spus eu confirmându-i parcă. "Vezi, e laș; te lasă să răspunzi singur"...

Dar fără să-mi dea o clipă sentimentul că m-ar fi auzit, purtătorul de cuvânt întoarse către mine o figură plină de interesul a ceea ce întreba:

-Ce faceți, cum vă simțiți la noi, ați reușit să vă adaptați ?

Îmi venea să râd și să mă pretez la o șotie scoțindu-i ochelarii care-i intelectualizau fizionomia. Am ales, însă, calea cealaltă, făcându-mă că accept convenția:

-Bine, mersi; n-aș putea spune că mă simt rău; cu adaptarea

e mai greu: nu suport zăpușeala umedă; nu suport tropicalul Capricornului...

-Dacă-i numai asta, e bine; tocmai ne vom deplasa spre ecuator. Sigur, nu ajungem până la el, dar atingem zona ecuatorială unde curenții circulă mai mult, iar densitatea aerului e mai aproape de cea continentală.

-De-abia aștept s-ajung... Am continuat eu jocul de banalități, dar el căpătă deodată alt ton:

-Trupele noastre victorioase ne croiesc drum !

-Sigur, sigur, așa e, interveni Lull bucuros că avea ce spune; n-ai mai fost la conferințele de presă ca să afli de succesele marii ofensive.

-Suntem victorioși, vorbim acum altfel în fața omenirii, preciză purtătorul de cuvânt ca și cum și-ar fi dezlănțuit niște colți mari, albi, contrastând amenințător cu nuanțele feței. Armatele noastre obțin succes după succes, populația le primește în entuziasm, ca pe niște vrednici eliberatori, masa de voluntari li se alătură; nici nu mai avem echipament pentru cât de mulți voluntari vin ! E un entuziasm de nedescris, suntem un exemplu de eroism în fața întregii omeniri; lupta noastră a atins apogeul marilor victorii...

Mă uitam acum la el de aproape, de foarte aproape. Îi studiam trăsăturile, mișcarea lor, ticurile; făceam legătura dintre acestea și rezonanțele glasului; îi luam ochelarii masivi, din бага groasă, și-i înlocuiam cu alții subțiri, din sîrmă; dădeam spuselor lui o altă direcție...

-Dumneavoastră, ca teolog, puteți să mă înțelegeți, veți înțelege foarte bine ce spun, mi-am început fraza fără ca să remarc vreo opoziție din partea lui.

L-am văzut numai rîzând, adică rînjind și deschizând o servietă din care mînuța lui scurtă a scos ziarul meu, propriul meu ziar. Ziarul la care scriam eu și de care eram trimis. Recunosc, nu mă așteptam și l-am simțit că trăia bucuria șocului.

-Am vrut să fiu eu primul care vi-l aduce, îmi spuse în vreme ce eu, dându-mi seama de situație, deveneam agresiv.

-Puteați să n-așteptați până azi; știu că vi se dă o copie

după ce transmitem noi prin telex !

-Ce rost ar fi avut ? V-ați mai fi retras articolul, v-ați fi făcut de răs față de redacția dumneavoastră ?

Lucrurile, erau date la iveală; se juca tare și cu cărțile pe față. Eu vedeam ziarul cu începutul titlului meu, cu subtitlul cuprinzând și majusculele propriei mele semnături și deveneam mai rău, mai nervos pe măsură ce mă obligam să par flegmatic, nearătându-mi fireasca profesională curiozitate. El îi ținea în mână ca pe-o dovadă certă a vinovăției pe care nu voia să mi-o aprecieze în cuvinte, la fel abținându-se. În spate aveam geamurile cu pictura misterios de proaspătă a ierburilor, iar în față, pe LlulI care aștepta o fisură să-și implanteze protocolarele scuze:

-Pe mine mă iertați, dar...

-Bea-ți întâi coniacul, i-am spus.

-Știi că nu beau, se justifică el ridicat în picioare.

-Dar sunt două pahare nebăute. Trebuia să iau la propriu invitația

de-a ciocni ?

Eram agresiv; eram gata să le dau cu ceva în cap. Pricepînd aceasta, purtătorul de cuvânt a preferat să scape prin sinceritate:

-Nici eu nu beau; n-am băut niciodată. Meseria mă obligă să ciocnesc.

-Bine atunci îl beau eu și pe-al dumitale, i-am spus și, când am coborât paharul de la gură, Llull nu mai era acolo. O ușă batantă se clătina în urma lui.

-Să știți că am apreciat stilul reportajului dumneavoastră; are nervozitate, prospețime, trăire... Chiar mă gîndeam ce frumoasă ar fi o carte despre lupta noastră scrisă în acest stil !

Ochelarii purtătorului de cuvânt mă priveau într-un fel anume, parcă atrăgându-mi atenția: "Băietе, îți dau o șansă". Asta m-a făcut să-i răspund brutal:

-N-am rămas singuri ca să-mi faceți complimente; cred că vreți, mai degrabă, să-mi spuneți ce nu v-a plăcut

-Nu, nu, preciză el fără complexe: vă spun ce mi-a plăcut, tocmai fiindcă vreau să colaborăm.

-Și cum ați vrea să colaborăm ?

-Dumneavoastră, pe care v-am primit aici fiindcă ați declarat ritos că vreți să ne susțineți lupta de eliberare !

-Fiți sigur de asta; fiți sigur că lupta de eliberare o voi susține !

-Insinuati, iubite coleg, dacă-mi permiteți să vă spun astfel, insinuati...

Afișa un iezuitism de altă sorginte, de altă natură decât cea clasică, dar care mă enerva la fel ca și cel cu care suntem obișnuți. L-am pus la punct printr-o declarație oficială:

-Mă aflu aici pentru a susține lupta de eliberare a poporului dumneavoastră.

Pesemne că impenetrabilitatea vorbelor mele îl făcea, de data asta pe el, să simtă o asemănare care nu-i plăcea.

-Să știți, îmi arată el ziarul ca o amenințare, în felul în care ați scris aici, n-o susțineți !

-După părerea dumneavoastră.

-După părerea unor oameni care cunosc situația nu de câteva zile, ci de o viață !

-Sunt dispus să ascult varianta dumneavoastră.

-Bine, conveni el, ca și cum și-ar fi călcat pe inimă, de vreme ce pentru asta am venit... Și deodată ridică tonul: Dar vă previn, nu e vorba de-o variantă, e adevărul; adevărul istoric !

-Am spus că vă ascult.

-Insula noastră a fost un condominium, începu el. Trei puteri și-au disputat-o, trei puteri au ajuns până la urmă la concluzia că e mai bine să-și împartă puterea asupra ei, datorită poziției strategice pe care o are în ocean: fiind foarte departe de toate continentele, fiind foarte departe de alte insule sau arhipelaguri, constituie un punct de alimentație atât în navigație cât și în luptă. Starea aceasta de condominium a adus prejudicii grave dezvoltării poporului nostru, conflictele s-au agravat până când a început lupta de eliberare.

-Și, tot din pricina aceasta, unii pretind c-a fost trădată lupta de eliberare.

-Pretind?... N-au decât să pretindă ! Contrapropaganda dușmanului întotdeauna a fost veninoasă !

-Dar eu am stat de vorbă cu oameni care se află în cruntă ilegalitate și care...

-Ați stat de vorbă cu provocatorii. Cu provocatorii dușmanului insinuați aici, ca să deruteze populația !

-Eu relatez ce aud și ce văd, i-am spus cu un ton mai moale, în vreme ce mintea mea începuse să configureze schița jocului pe care-l aveam de făcut.

Și tonul meu concesiv își făcu efectul.

-Dragul meu, stimate coleg — dacă-mi permiteți să vă numesc astfel — mi se adresa afectuos purtătorul de cuvânt, eu nu pun deocamdată la îndoială buna dumneavoastră credință; eu vreau tocmai să vă feresc de cei ce vor să vă transforme într-un credul !

-Există oameni care vor să mă transforme într-un credul ? !
- am întrebat eu cu indignare accentuându-mi jocul.

-Vai de mine, și-l accentuă și el pe al său devenind mai blând, mai sfătos; dar nu numai cu dumneavoastră ! Credeți că mi-aș fi permis să folosesc neplăcutul termen de credulitate dacă ar fi fost vorba da dumneavoastră ?

-Dar de cine ? am făcut eu ochii mari și naivi.

-Vai, de toată lumea, cîntă el cuvintele mîngîietor pentru a se putea arăta deodată indignat: de toți colegii noștri, când vin noi aici, aflîndu-se la început !

-De toți colegii noștri ! Am exclamat cu tonul cu care m-aș fi indignat și eu spunînd “ce infamie !”...

-Da, da... Încuviință el grijuliu, ca și cum m-ar fi apărat. Toți suferă asemenea atacuri provocatoare, sunt sentimentalizați cu minciuni, sunt tentați să scrie neadevăruri care să-i compromită în fața opiniei publice internaționale.

-Ce perfidie ! au spus buzele mele rotunjindu-se mult, cu un început de îngrijorare.

-Curată perfidie ! Mă asigură el arătând îngândurat ca omul care cunoaște și dedesubturi mai grave.

-De ce nu-i curățați ? La pămînt cu ei ! Mi-am transformat îngrijorarea într-un început de vigilență.

-Avem și noi greutățile noastre, dragul meu coleg, mi se confesă el cu încredere...

Deci pornise. Jocul pornise. Pornise frumos. Ne serveam mingea unul altuia cu tot mai multă politețe și sportivitate, cu cât eram mai crispați.

-Dar, în ciuda acestor greutăți, vegheați, nu-i așa ?

-Veghem, sigur că veghem; nu ne e indiferent ce crede omenirea despre noi ! În curînd vom fi o țară mare, vom avea un guvern luat în considerație...

-Sperați la vreun loc în acel guvern ?

-Eu, iubite coleg, sunt bucuros oricum, dacă-mi fac datoria față de țară...

Măsuram, calculam: după aceste replici mai lente mai lejere și mai inofensive, trebuia lovit. Mi-am împins glasul spre tenor:

-Ce bucuros mă simt că nu sunteți ce-am bănuțit !

-Dar ce-ați bănuțit !

-Pot să vă spun drept ?

-Dar vă rog, iubite coleg; dacă-mi permiteți să vă spun astfel !...

-V-am bănuțit Haiu, adică plutonierul-comandant; știți, prima dată vă confundam.

-Vai, dar cum se putea !

-Tocmai asta mă mir și eu. Dar credeți-mă, sunt atât de bucuros că nu sunteți el, ci preotul !

A primit lovitura nemișcat; atât de nemișcat, încât m-a obligat să repet:

-Ce bine că sunteți preotul !

Mi-a mai zîmbit o clipă și a întrebat ca și cum ar fi vrut din toată inima să-mi facă plăcere:

-Vorbiți de un preot ? Ce fel de preot ?

-Preotul; am fost împreună pe aeroport !

-Care aeroport ?

-Unde era comandant plutonierul care acum e aici, la hotel.

-Da ? se miră el după o pauză. A fost, deci, comandant pe un aeroport ?

-Exact; iar dumneavoastră preotul !

Mă privi îndelungă vreme și, ca și cum ar fi fost vorba de cu totul altcineva, se minună:

-Ce ciudat !

-Într-adevăr, foarte ciudat, am mormăit eu amenințător simțindu-l cum îmi scapă printre degete.

-Chiar nostim ! jucă el ca un bun artist, încercând să râdă amuzat.

Simțeam că pierd și-am devenit nervos:

-Vreți să spuneți că n-ați fost ?

El mă privi înțelept, cunoscându-și acum superioritatea, și filozofă grav:

-Nu putem fi decât ceea ce suntem în viață, totul e relativ; nu putem spune că suntem altceva decât ceea ce se poate proba !

Îi vedeam ochii mari, cu pupilele dilatate de lentilele puternice.

-Și vreți să scriu despre lupta dumneavoastră de eliberare ! am exclamat agresiv.

-Adevărul; *adevărul* despre lupta noastră de eliberare, sublinie el.

-De acord ! simțeam că ratasem partida; că mă enervasem mai repede și, pierzându-mi umorul, pierdusem jocul; dar îl mai puteam întoarce; cu alte modalități, îl mai puteam întoarce. De acord, i-am spus tranșant. Răspundeți-mi la trei întrebări; prin aceste răspunsuri mă puteți câștiga.

L-am văzut cum îi convenea, pentru că s-a lepădat imediat de rolul de mai înainte devenind atent și grav.

-Poftim !

-De ce ne-ați ținut o săptămână pe aeroportul acela ?

A răspuns fără să ezite și fără să clipească:

-Aveam aici probleme grave; suntem, doar, în plin război.

A jucat atât de deschis, atât de tare, încât nici nu m-a mai întrebat dacă eram mulțumit de răspuns. Știa că mă covășise cu o franchețe la care nu m-așteptam. Am întrebat repede, ca să nu-i dau satisfacția să aștepte, cu superioritatea indiferentă pe care o abordase:

-Aveți dușmani în rîndul populației ?

-Avem, dar...

Începea să dea înapoi, deci. Răspunsese la fel de prompt, "avem", însă se simțise obligat să adauge repede acel "dar"

care, pentru orice meseriaș al interviului, era mană , era cârlig pentru alte zece întrebări. L-am lăsat însă să spună tot ce voia, abținându-mă eu, de data asta, să-mi manifest satisfacția.

-Avem, spuse el, deci, prompt; dar aceștia sunt infiltrați de dușman. Veți vedea când vom înainta către nord cum ne va primi populația; veți vedea cu ochii dumneavoastră demonstrațiile de fericire. Așa că recunosc cinstit: avem, dar nu sunt caracteristici, nu reprezintă o masă, ci sunt elemente cumpărate de dușman.

-Care dușman ?

-Cum care dușman ? Cel cu care ne luptăm, cel căruia, înaintând spre nord, îi ocupăm poziție cu poziție.

-N-are nume ? Niciodată nu l-am auzit numit. Se folosesc întotdeauna paleative, alegorii.

-Exact ! exclamă el fericit că nu-l încolțisem cu ceva mai neplăcut. Nu vrem să-i numim; pentru că ei sunt aceeași națiune ca și noi ! Îi vom cuceri și îi vom aduce la voința noastră. Nu vrem ca numele poporului nostru să fie pătat sau luat în răs, sper că înțelegeți acest comandament național în perspectiva lui istorică.

-Bine, dar eu, pentru cititorii mei, cum să-i numesc pe cei din nord ?

-Numiți-i “călăii aerului” sau “cîinii teroriști” sau “cei ruși de popor” sau cu celelalte atribute cu care-i caracterizează toată lumea...

-Și atunci, pe cei despre care am scris, cei care vi se opun aici și despre care dumneavoastră spuneți că sunt agenții lor, cum să-i numesc ?

-Ați spus-o foarte bine: agenții lor.

-Ei na, nu m-am mai abținut: agenții unora fără nume !...

-“Agenții trimiși de călăii aerului”, îmi sugeră el ritos.

-Și așa credeți că cititorii de aici, când vor citi reportajele mele, îi vor recunoaște ?

Nu-i convenea mersul pe care îl căpătase discuția. L-am simțit luînd o decizie.

-Stimate coleg, dacă-mi permiteți să vă numesc astfel, spuse el cu tonul celui ce atrage atenția. Nu uitați că, aici, ce scrieți

dumneavoastră poate fi absolut inexistent !

-Cum adică ?

-Adică eu am puterea ca populația mea s-o informez sau să n-o informez în legătură cu ceva. Ea poate ști ceva sau poate să nu știe, după cum cred eu de cuviință. Va place franchetea mea ? Nu umblu cu ocolișuri, tocmai pentru că vă apreciez. Vreau să vă dau dovadă de totală sinceritate și, ca să stabilim o platformă comună, recunosc chiar acest lucru grav cum este monopolul știrilor, pe care eu îl dețin. Vă place cum discutăm ?

Era, într-adevăr, dur, lovindu-mă mereu cu franchetea a ceea ce spunea.

-Trebuie să recunosc: era singura cale.

-Atunci vă rog să trecem la a treia întrebare !

Se grăbea. Își dăduse seama de greșeala pe care o făcuse cu acel "dar" și încerca să iasă cât mai repede de sub servituțiile lui. Și eu, însă, ezitam. Aș mai fi avut două întrebări. Până la urmă am renunțat la cea despre băutura narcotică de pe aeroport, cu efecte grave asupra creierului și voinței, care era folosită și la prizonierii anchetati; a câștigat marea mea obsesie:

-A treia întrebare este în legătură cu iarba dinosaurilor.

-Vă răspund cu plăcere; zâmbi el pentru prima oară mai puțin crispat; doar v-am spus că este pentru noi simbolul unei frumoase vieți trecute, al...

-De ce-ați dus-o de aici ? l-am întrerupt brusc.

Avea însă răspunsul pregătit:

-Dar n-am dus-o noi; a dus-o natura cu zeci de mii de ani în urmă.

-Nu. Dumneavoastră ați dus-o; cu trei zile în urmă, poftim, cel mult cu patru zile. De aici, din acest salon. De ce ?... Asta este întrebarea mea: De ce ?

Nu mai era sigur pe el. Nu mai avea franchete. Încerca să treacă la jocul comic de mai înainte:

-Aici e pe geamuri, pictată, cum bine se vede. Și încă, pictată din imaginație !

-A fost naturală, în niște lăzi mari, încadrând bufetul ce l-ati oferit la recepție !

-Dragul meu coleg, poate că dumneavoastră, cum să spun,

ați fost mai... entuziașt, dar, vă asigur, n-ați văzut altceva decât geamurile pictate. N-avea cum...

-Geamurile...

-Voiam să-i spun că geamurile sunt proaspăt pictate; că încă mai miroșea a vopsea, că... Dar m-am abținut; m-am oprit. Era unica mea șansă de-a câștiga. M-am oprit și-am exclamat tâmp:

-A, geamurile... geamurile pe care eu le-am luat drept iarbă !

Și-am izbucnit într-un râs la care, prompt, ca și cum exact asta aștepta, el m-a secondat cu sunete false.

-Ce nostim, spuneam eu printre hohote, când bei vezi dublu, dar chiar să vezi în spațiu !... Ce nostim !...

-Foarte nostim, foarte nostim, mă încurajă el. Și mai râșea o clipă, pentru ca să mă întrebe afabil: Ei, sunteți mulțumit de sinceritatea răspunsurilor mele ?

-Sunt ! I-am confirmat cât se putea de camaradereste, ridicându-mă; sunt mulțumit și cred că vom colabora frumos. Mersi, iubite coleg, dacă-mi permiteți să vă numesc astfel !...

Am ieșit fiindu-i într-adevăr recunoscător. Dacă nu m-ar fi mințit atât de senin, dar cu motive atât de categorice la această a treia întrebare, poate că nu mi-aș fi permis nici eu să-l asigur cu perfidie că sunt mulțumit.

Găsindu-l pe Llull în hol, mi-am adus aminte că încercasem cândva să-i rup în două firul de la butonieră.

-Bine că te văd, i-am spus, mai ai la haina maron, la butonieră, firul de iarba dinosaurilor ?

-Firul ?... Care fir ?

-O bucățică de iarbă, ruptă la recepție...

-Iarbă ?...

Cu cărarea împărțindu-i frizura exact în două emisfere, așa cum puteam să i-o crăp dacă mă înfuriam, el stătea în fața mea scârbos, ca o întruchipare a tot ce înseamnă necomunicare între oameni. O întruchipare pomădată și parfumată a minciunii.

-Iarba dinosaurilor, omule ! Violetă sau portocalie...

-Îți bați joc de mine; așa ceva nu există, iubite coleg.

-Dacă-ți permit să mă numești astfel !

I-am trântit-o eu, lăsându-l perplex.

-*Hereje, hereje*, eram sigur c-ai s-o faci !... De ce dracu nu te-am oprit, de ce nu ți-am pus mâna-n gât, nu știu !..., Doar eram sigur c-ai s-o faci...

-Ți-e ciudă că are altul mai mult curaj, l-am provocat eu numai ca să-l văd cum reacționează.

-*Merda* curaj; asta-i prostie !

-Sunt foarte mândru cu prostia mea.

-Bineînțeles: ca orice prost ! Nu există pe lume lucru mai nostim și mai periculos decât prostul mândru de prostia lui.

-Prostie, prostie, da-i a mea ! mi-am continuat jocul.

-Prostia-i a ta; dar ponosul poate fi al altora !

Nu glumea. Nu-i ardea de glumă și, din pricina aceasta, nici nu se întreba cât era la mine joc și cât era reală prostie.

-Mergi să te plimbi ?

-Bucuros !... Pe o stradă unde se vând ziarele cu bomba mea.

Dar a fost ultima oară când am încercat tonul de joacă. Umilindu-mi înălțimea, Jesus mi-a apucat ceafa cu laba care cădea din înaltul făpturii lui și m-a împins în stradă.

-Am o singură rugămintă, i-am spus: dacă știi cumva, pe unde, dacă ar veni încoace, ar putea trece Cristina, atunci...

-Să ne învârtim prin locul ăla; te-am înțeles, îmi spuse el fără ironia la care mă așteptam — cu toate că va fi greu, fiindcă ea vine cu mașina, cu mașina blindată, încă...

-Bineînțeles, am zis; ea vine cu mașina blindată de cine știe unde, iar marele Jesus îmi spune mie să fiu calm, să stau în rezervația asta ca de animale puse la îngrășat, să întind mâna să iau știrile lor și să le transmit cum mi le bagă pe gât. Asta-i cuminenția, nu ?

-Am să te plimb prin jur, pe unde poate veni ea, mormăi Jesus. Și adăugă ca și cum s-ar fi analizat: n-am chef să mă cert cu tine; vreau doar să-ți bag câte ceva în cap... De exemplu, de ce e bine să ascuți tot ce-ți spun ei...

-Opaaa; te pomenești că ești și tu omul purtătorului de cuvânt !

Mi-a părut rău. “Și el”, spuseseam. Dacă avea să mă întrebe cine mai era ? Aș fi avut tăria să-i spun de Llull ?... Mai ales acum, când era vorba de discreție și abținere de la pripeală ?

Totuși, am, avut noroc: nu m-a întrebat. Pentru că nu știu dacă l-aș fi putut minți; nu m-aș fi putut purta nesincer cu el.

Eram între alarmele de după-amiază și cele de seară. Orașul exista în plină viață, cu tarabe, cafenele și vegetație luxuriantă. Se simțea apăsarea tropicelor. De abia așteptam să pornim spre nord, să ajungem într-o zonă subecuatorială unde se poate respira mai în voie.

-Te uiți după ziarele cu bomba ta, îmi spuse Jesus, fără răutate, ceea ce m-a făcut să-i declar din inimă:

-Mă crezi chiar atât de stupid !... Cum o s-ajungă ziarul meu aici; și, chiar dacă ar ajunge...

-Nu te cred, *hombre*, îmi simți el mâhnirea și mă mângâie; ai făcut-o, ai făcut-o; asta nu înseamnă că te consider chiar un fraier ! Și, în definitiv... căzu pe gânduri, poate că e bine că le-ai dat o lecție; nu strică, dă-i dracului; să simtă că există colți !

L-am privit recunoscător:

-Ești un băiat bun; îmi dai curaj.

A băgat de seamă că nu mai era pic de joc, pic de cabotinerie în comportarea mea:

-E greu, bătrâne, e greu -, poți să-i disprețuiești, dar de perfizi sunt perfizi !

-Purtătorul de cuvânt a fost atât de tranșant cu mine, încât mi-a spus clar că, aici, pe teritoriul lui, el are toată puterea să facă cunoscut ceea ce vrea și să treacă sub tăcere tot ce nu vrea să se știe. Ca să-ți spun drept cu naivitatea mea, încă m-am mirat la un adevăr atât de elementar.

-Câtă vreme va exista concurență, va exista și o triere, sau o dirijare a informației. Concurență nu doar politică; indiferent sub ce formă; ce, interesele de reclamă ale marilor concerne nu duc tot către asta ?

-Da, dar mă gândeam eu: trăim într-o epocă în care mijloacele informaționale de masă au cuprins tot mapamondul.

-L-au cuprins; în avântul tehnicii și al acțiunii de informare, l-au cuprins într-o rețea strânsă, care nu mai lasă diferențieri

între nici un loc de pe glob...

-Exact; cine spunea că, având în vedere rapiditatea mijloacelor de informare moderne, omenirea e un mare sat, un mare sat pe care bârfa îl parcurge imediat, și nimic nu poate fi ascuns, totul se știe ?...

-E adevărat, dar lasă-mă să termin: Voiam să spun că rețeaua de informare a cuprins atât de strâns mapamondul, încât acum, prin delimitare, începe să-l despresoare; mă înțelegeți ?

Îl înțelegeam, cum era să nu-l înțeleg ? ! Îl înțelegeam, mai ales simțindu-i căldura de animal deștept care comunica sincer cu mine. Mă lua în serios, adică; și îmi spunea lucruri grave. "Gîndea pentru mine ca un camarad bun sau chiar ca un părinte", aș fi fost capabil să spun, în starea de duioșie recunoscătoare la care mă adusese. Îl simțeam, îi simțeam starea: devenea grav și preocupările lui aveau nevoie de o minte care să le înțeleagă. Poate tocmai pentru că erau preocupările unei experiențe de viață ample și crude, față de care umorul lui, ușoara lui insolență, nepăsarea îmbrăcăminții de mirosurile căreia eu îmi băteam joc mai mult decât trebuia, erau doar o carapace.

-Nu-l despresoară ea, de la sine, ci această rețea de informare pentru clădirea căreia pământul străduiește de mai bine de-un secol, începe să fie ruptă, găurită, intercalată; adică i s-a descoperit și antidotul.

-Exact ! exclamă el, mulțumit că ne înțelegem. Ai cel mai bun exemplu insula asta atât de izolată în mijlocul oceanului. Datorită mijloacelor de comunicație ea nu mai este deloc izolată; poate comunica oriunde, poate primi știri de oriunde, ceea ce se știe la Paris, New York, Melbourne se știe și aici concomitent. Concomitent, precizez, nu mai târziu decât în alte locuri. Un ziar tipărit aici poate cuprinde aceleași știri cu unul care iese în același timp din rotativa la Stockholm sau Buenos Aires. Numai că...

-Numai că există purtătorul de cuvânt !

-Purtătorul lor de cuvânt care blochează știrile ce circulă în jurul lumii...

-Și își bagă altele, de-ale lui.

-Exact; dar uite unde-i speculația. Omul contemporan, știind că tot ce-i informație circulă în jurul lumii, citește știrile lui și le consideră de importanță mondială. Aici e dezinformarea și diversiunea produsă de grefarea unui individ ca purtătorul de cuvânt pe circuitul informației mondiale. El reține unele știri lansează altele și, astfel, scurtcircuitează circulația știrilor readucând ignoranța la un mod dublu: prin privarea cetățenilor lui de știri adevărate și pomparea unora false pe care, cetățeanul de rând, până când va ajunge la constatarea noastră, le ia drept bune și importante pe plan mondial.

Reușise să capteze atenția minții mele zăpăcite. Nu pentru că mi-ar fi spus altceva decât ceea ce știam; dar pentru faptul că formulase aceasta.

L-am complimentat din inimă:

-Jesus, ești glumeț, ești puturos, ești prieten, ești aventurier, ești filozof ! Ce mai vrei ?

-Vreau să mă asculți acuma cu atenție. Te-am adus în mijlocul naturii unde, poate, nu cresc microfoane !

Într-adevăr, eram pe o alee liniștită, cu verdeață bogată și caldă liniște vegetală, care mărginea un cartier rezidențial. Un fel de parc în care arhitecții implantează cu o neatenție calculată vilele.

-Nu fii îngrijorat; Dacă vine, pe aicea vine ! - mă liniști el; nu-ți dai seama după ambianță ?

-Pe aici stă generalul ?

-Vei intra în familia lui și vei afla ! Dacă nu cumva te reneagă reportajul ăsta !

-Vezi, deci recunoști și tu că o cât de mică lovitură, tot le-am dat !

-Le-ai dat una chiar bună; cred c-au hâcâit; îi costă acum cât pe dracu' să facă să nu fii preluat de alte publicații și agenții. Dar ți-ai dat și ție una. La fel de mare.

-Chiar la fel ?

-Ascultă, ereticule, asta voiam să-ți spun: crezi că eu nu puteam să fac un lucru asemănător ?

-Și de ce nu l-ai făcut ?

-Pentru că nu vreau să pun aici punct meseriei mele, mă

înțelegi ?

-Eu, crezi că voi pune punct ?

-Poate nu, fiindcă ești novice; oricine e scuzat în primele zile. Dar va fi nevoie de mari eforturi și de mari concesii ca să le recâștgi bunăvoința.

-Și ce nevoie am da asta ?

-Dacă vrei să faci ceva serios și nu doar să tragi câteva gloanțe spectaculoase în aer.

-Tu asta vrei ?

-Bineînțeles ! Altfel, ce rost ar avea să-mi pierd aici vremea, la vârsta mea ? ! - Și, înfuriat sau ambițios, îmi spuse lucrul pentru care mă trăsesse aici căutând locul cel mai discret: Omule, *hombre*, ereticule, *hereje*, toate războaiele astea sunt controlate de aceleași trusturi, de aceleași supercompanii, de aceleași încrengături de afaceri sau cum naiba să le numesc; există o țesătură de interese care domină țări întregi chiar peste propriile lor guverne; ea dictează declanșarea războaielor și, uneori, chiar soarta lor. Puterea e prea mare și prea stabil așezată deasupra omenirii, ca să pornești cu ea la luptă frontal. Un bun profesionist își ia măsuri de precauție. Studiază și studiază, așteaptă și așteaptă până când, adunându-și toate argumentele, lovește exact acolo unde e punctul vulnerabil, înțelegi ?

-De înțeles, înțeleg; dar tu te crezi în stare să ajungi a fi cel care țintește călcâiul lui Ahile ?

-Sper; și străduiesc în direcția asta. În orice caz nu-mi permit să mă amăgesc cu succese ieftine, după cum cred că te vei obliga și tu de acum înainte.

-Bine, dar ce trebuie făcut ?

-Studiat, și studiat; strâns amănunte și strâns amănunte; abstractizate aceste amănunte și făcute calcule; adăugat la aceste calcule noi amănunte până când ajungi să descoperi un punct vulnerabil cu care le poți demasca întreaga șandrama.

-Și atunci ?

-Atunci ți-ai făcut datoria față de omenire. I-ai pus pe tavă adevărul despre ceea ce o domină și o apasă, contrar intereselor ei. Dar pentru asta trebuie într-adevăr să ajungi la o esență; la esența mobilurilor și organizării lor, în așa fel încât nicicum să

nu mai poată fi ascunsă sau negată. Altfel, te distrug ei; te rad și ești dispărut pentru totdeauna: nu mai pătrunzi pe nici un fel de front, unde au ei interese, nici măcar în calitate de combatant. Și nu mai apuci să scrii nici un rând, nicăieri. Trebuie să-ți iei toate măsurile de precauție. Să rabzi și să aduni până te-ai convins că ai găsit ținta exactă.

-Și dacă te înșeli asupra ei ?

-Riscurile meseriei. Te duci, dai în primire, ai eșuat definitiv. Ți-am spus că totul este controlat de ei și că interesele pe care le reprezintă sunt atât de mari, încât se suprapun multor guverne. E o forță atât de mare încât numai cu inteligență și răbdare...

-Să zicem că de răbdare facem rost... am dat-o eu pe glumă.

N-am mai apucat, însă, să fac banala adăugire "cu inteligența e mai greu", fiindcă m-am simțit catapultat de palma lui mare:

-Fugi, uite-o că trece !

Trecea.

Trecea o suită de trei automobile precedând un car de luptă, sau păzite din urmă de un car de luptă.

Trecea ca într-o defilare gravă, cu efectivul de oameni purtând, în loc de arme de foc, toate armele cu care atacă massmedia: camere de magnetoscop, aparate de filmat, spoturi, cabluri, obiective de diverse calibre, aparate de fotografiat, girafe de luat sunet, seturi de reflectoare și, chiar ultimul vehicul, nu era un car de luptă, ci numai un car de reportaj.

Toate astea, însă, se mișcau pentru mine în balansul pașilor întinși cu care făceam salturi pe lângă ea. Rulau, *deci*, pe direcția înainte, înscriindu-se pe liniile înguste ale unei perspective și, în același timp, unduiuau odată cu fuga mea, cu salturile care mă coborau și mă ridicau contorsionînd mereu imaginea pe care n-o scăpăm din ochi: un bulevard mișcător atrăgând spre adâncimea lui cele trei vehicule mici escortate de petele nesigure ale camuflajului celui de-al patrulea. Totul, depărtându-se în mișcări ondulatorii ce urmau curbele galopului meu. Din când în când, atunci când ajungeam mașinile din urmă și dimensiunile lor deodată creșteau dinaintea mea,

distingeam printr-o fereastră chipul ei amuzat. Amuzat pesemne de caraghioslâcul salturilor mele. O zăream, câte o clipă, și apoi iarăși o pierdeam, după care, cu mișcări nesigure văzute de mine, convoiul se îndepărta când alungindu-se, când turtindu-se.

În toată această imagine de mișcare trucată de propria-mi goană și propria-mi respirație: îndepărtată, apropiată, deschisă și îngustată, dilatată și diminuată, în vreme ce, cu labilitatea elastică a unui desen animat, când palmierii erau mari și mașinile infime, când invers, conversația mea cu ea se desfășura din plin.

Gâfâit, precipitat, alertat, rugător, iertător, vanitos, necruțător, insistent și, mai ales, decis să răzbat orice s-ar întâmpla, îi spuneam... Doamne, dar ce nu-i spuneam !...

Îi spuneam atât de multe încât, atunci când jos, pe trotuarul din fața hotelului, ea mi-a apărut deodată în față și am avut impresia că trebuie brusc să frânez ca să nu calc, oprindu-mi motoarele într-un zbucium care mă clătina ca pe un catarg elastic desenând din trupul meu sinusoide, n-am făcut decât să adaug conștient de tot ridicolul mutrei mele epuizate:

-...Și, dacă vrei să ne întrebăm cine pe cine a posedat, de mine nu poate fi vorba. Tu m-ai posedat; eu nu pot spune același lucru; eu nu te-am avut, eu nu te-am simțit pe tine. Numai tu; fii mândră de asta, fii...

Un răs sonor și plin de notele amuzamentului crescând a invadat deodată spațiul dintre noi. Când m-am dezmeticit, am întâlnit și ochii aurii ai Cristinei zornăind parcă de același răs. Și am simțit palma ei, mai bine zis parfumul, aroma ei trecându-mi pe obraz.

-Ce naiv ești, spunea, ce copilăros !

Transpirat, gâfâind stupid, am rămas privind pe urma pașilor care i se depărtau călcând cu autoritară suplețe.

Îmi răsuna în urechi râsul acela: Avea, oare, în rezonanțele lui, într-adevăr, așa cum mi se părea mie, bucuria unei flatări ?...

Când, după căutări, am întrebat de ea la recepție, mi s-a spus că n-a fost văzută. Da, pur și simplu nu fusese văzută cu toate că eu, cu ochii mei, îi urmărisem intrarea în hotel. Intrarea în hotel, încă aureolată de rezonanțele râsului, încă mai auzindu-i ultima silabă din “copilărosul” cu care mă alintase, încă avînd în aer mâna cu parfumul căreia îmi mîngâiase fața.

Ce stil, domnule, ce mod de-a dispărea ! Ce viață ciudată e-n stare să trezească în jurul ei o asemenea ființă !... Există sau nu există ? îi plac insistențele mele, după cum arată, sau totul e o părere a mea ? Sunt adevărate mărturisirile ei pline de timiditate, sau totul e rodul fierbințelii din imaginația mea ?.... A stat ea, oare, cu adevărat, în așternutul meu, închipuindu-și că e iarba dinosaurilor ?...

Dar nu, nu acestea sunt întrebările; nu există întrebări, există numai întrebarea, o singură întrebare, pusă pe șleau și mahalagește: Unde dispăre, Dumnezeule, ființa asta așa ? ! Unde dispăre, tocmai când îți lasă impresia că a venit mai aproape de tine ?...

Ce stil, domnule; ce mod de-a dispărea !

10

Circulam între adăpost și holul hotelului în timpul alarmei de seară, ascultam blazat canonadele și bombardamentele dar, în mintea mea, numai monologul acesta se rotea într-una ca o bandă de magnetofon făcută buclă. Dacă-ș fi întâlnit-o, desigur, aș fi luat vorbele de acolo de unde le-ar fi întrerupt apariția ei și n-aș fi fost în stare să-i spun altceva... Ce stil...

Ptiu ! Nu mai voiam să repet; mai degrabă ascultam prețiozitățile imbecile pe care Llull O’Llull le debita ca un provincial important care-a deprins dezinvoltura comportării în societate.

Era foarte grav și discuta cu Maria despre efectul laxativ al uleiului de soia, dându-i meticolos sfaturi cum să-l folosească și precizînd din când în când că totul era experimentat pe funcționarea propriilor sale viscere.

-Adu-i și-o probă, mă; adu-i și-o probă ! - tună Jesus atunci

când nu mai putu să-l suporte.

Și, deranjat, pesemne, de brutalitatea cu care îi fusese tulburat stilul de comunicare academică în care se străduia, ca un strungar meticulos, să-și modeleze exprimarea în legătură cu scatologia subiectului tratat, Llull își îndreptă cu distincție linia centrală a cărării către Jesus și îl întrebă cu un vulnerat aer distins:

-Ce, voi metișii, nu aveți probleme de digestie sau evacuare ?

-Avem, dar nu le discutăm la cină ! - mormăi acela neprietenos, pentru ca, deodată, să-i sară muștarul: Și, să știi că metisă e numai lumea bună a omenirii ! Ia toate familiile regale și-ai să vezi că se mențin numai prin metisaj !... Și se ridică: Noapte bună, rasă pură !

-N-am vrut să te jignesc - se scuza Llull pe urmele lui: Tocmai eu ! Doar știe toată lumea ce e nevastă-mea... Măine seară o vom avea aici și-o veți vedea !

-Măine seară e recepția, spuse Maria.

-Ce recepție ? - am întrebat eu cu o speranță.

-Purtătorul de cuvânt, în fine, oficialitățile, cred că municipalitatea, dau o recepție înainte de plecarea spre nord.

-O recepție de adio ! - am exclamat eu și mai însuflețit.

-Desigur, doar ne mutăm cartierul.

-Eu am să întârzii puțin - spunea Llull cu gândurile lui, în vreme ce eu, cu ale mele, întrebam:

-Și când are loc, la ce oră ?

Atotștiutoare, cu obrazul ei ofilit, Maria mă informă prompt:

-Ca de obicei, între bombardamentul de seară și bombardamentul de noapte. N-ai urcat pe sus ? Cred că ai invitația în cameră.

-N-am urcat - spuneam eu concomitent cu Llull care, cu gândurile lui, repeta:

-Eu am să întârzii puțin, dar ajung la timp, ajung la timp...

-De ce întârzii ? - i-a acordat Maria atenția pe care o voia, în vreme ce eu făceam un binechibzuit plan, cum o voi răpi din mijlocul recepției pe Cristina.

-Vine soția mea ! - exclamă el ca și cum era de la sine înțeles.

Mă duc s-o aștept la aeroport și, apoi, voi sta cu ea în adăpostul de acolo până trece alarma de seară. Avionul vine întotdeauna înainte de alarmă. N-are rost să ne prindă pe drum.

-Bineînțeles - îl aprobă Maria, n-are nici un rost să vă prindă alarma pe drum; dânsa e neobișnuită și s-ar putea speria.

-Sigur că da - confirmă Llull privirilor mele care imaginau lucruri teribile pentru seara următoare - avionul sosește întotdeauna cu zece minute înainte de alarma de seară; cred că treburile astea sunt coroborate ca să nu deranjeze zborurile internaționale; așa că o cobor frumos în adăpostul aeroportului, e un adăpost civilizată... După aceea ajungem direct la recepție.... Ha, ha, ce frumos: Va avea o primire șoching, cu emoții: întâi un bombardament, pe urmă o recepție fastuoasă... Așa o să fac, sigur că da; chiar dacă întârziem puțin.

-Dar avionul vine sigur înainte de alarmă ? - întreabă grijulie Maria, în vreme ce mie îmi trecea prin minte să fac o repetiție cu ea pentru răpirea de mâine a Cristinei.

-Bineînțeles - îl auzeam pe Llull printre planurile diabolice întrețesute de mintea mea, bineînțeles că vine. E o coroborare cu zborurile internaționale; doar ne aflăm într-un război modern care n-are interes să-și creeze neplăceri cu alte state...

Nu mă interesa băiguiala lui prețioasă decât în măsura în care se putea lega de planul meu.

Și se lega: El avea să apară la recepție mai târziu. Era de calculat aici alarma, drumul de la aeroport, timpul cât nevastă-sa își va schimba toaleta... Da, va apărea destul de târziu. Eu voi avea grijă să-i organizez o primire regească. Voi atrage atenția asupra lor și, în acest timp...

-Vă salut, noapte bună ! - le-am strigat.

Și am zburat spre lift.

Am urcat în el, am indicat "la trei" și abia după ce ascensorul a început să urce, am simțit privirile insistente. Nu era obișnuita față cu pulpițele dezgolite. Era un bărbat care mă privea persuasiv.

În lumina mai puternică ce-a trecut peste fețele noastre în dreptul primului etaj, i-am văzut cicatricea. O cicatrice imensă de la tâmplă până la bărbie. Și privirile lui care mă țintuiau

făcându-mă să înghit în sec.

-Vă mulțumim pentru reportaj, îmi spuse el între etajul doi și trei; vin special din partea doctorului, ca să vă mulțumim. Când veți ajunge dincolo, o să vă contacteze cineva din partea noastră. Referirea e tot aceasta: "doctorul". Și, deschizându-mi ușa; se plecă mult: Noapte bună, domnule...

Dar n-am auzit ușa liftului închizându-se. Poate că ieșise și el dispărând undeva, pe acoperiș.

11

Tot de pe acoperiș a venit și ea. Cel puțin așa am avut impresia pentru că mi-a apărut în ușa balconului.

Când, la sfârșitul primei alarme, după obiceiul meu, cu bustul gol și pantalonii prost încheiați, încercând, în abulia învățată de la Jesus, să nu-mi pierd somnul, am revenit în cameră, ea mi-a apărut în ușa balconului.

Am fost atât de uimit, încât, controlându-mi rușinat nasturii da la pantaloni, n-am găsit altceva să spun decât:

-Te-am căutat la tine-n cameră...

-Și eu te caut tot la tine-n cameră.

Era, atât de simplu acum, tot ce visasem, tot ce dorisem, tot ce mă chinuse !....

Am luat-o în brațe și am strâns-o; și am valsat cu ea sărutându-o; și m-am simțit robul ei și stăpânul ei, suflet slab înduioșat de emoție până la a fi în stare să mă tai, să-i vărs sîngele meu jertfă sau s-o iubesc, s-o iubesc, până la sufocare. Era atâta besmetică fericire în mine, încât, atunci când ne-au obsit sărutările, n-am găsit ceva mai inteligent s-o întreb decât:

-Nu ești la reportaj cu echipa ?

-Noaptea asta nu, mi-a răspuns ea; mâine dimineață plecăm și suntem liberi.

-Mâine dimineață plecați ?

-Ce te miră, și voi plecați poimâine.

-Și nu vii mâine seară la recepție ? !

Cred că nu poate exista glas mai stupid decât cel cu care am întrebat eu asta. Și, încă, am repetat, demonstrând convingerea că ideea mă deranja chiar foarte mult:

-Nu vii tu mâine seară la recepție ? !

-Nu ! - răspunse ea amuzată de tonul, de mutra mea și, poate, de prostia încăpățânării acestei întrebări.

Am rămas o clipă deconcertat și m-am auzit rostind umil, ca resemnatul obișnuit să nu i se adeverească visurile:

-Ce păcat ! Aveam de gând să te fur așa cum se fură la noi țigăncile în noaptea nunții...

Dar, deodată, știind-o, adulmecând-o, constatând-o acolo, lângă mine, am dat un chiot. Și am simțit-o mică, mică, adunându-se la pieptul meu nu de teamă, ci în feroarea a ceea ce urma să se întâmple.

Da, dădusem un chiot. Din cine știe ce străfund atavic simțeam nevoia acelui chiot. Și asta ne-a legat, ne-a contopit într-un sentiment al naturii pe care ne simțeam îndemnați să o continuăm, s-o refacem...

În ecoul chiotului meu, l-am auzit, parcă, pe cel al alarmei. Dar nu ne păsa de el. Noi ne ascultam, înlăuntrul ființelor, chiotele noastre. Iar când a început canonada, nu ne-a făcut impresia a fi altceva decât exploziile din noi.

12

-Cum se răpesc țigăncile la voi în noaptea nunții ? am auzit de alături, așa cum stăteam întinși, cu ochii pironiți în întuneric și umerii doar ușor atingându-ni-se.

Era în timpul tăcerii aceleia nefirești pe care o aduce acalmia.

-Am să-ți povestesc; am să-ți povestesc odată !

-De ce nu-mi povestești acuma ?

-Pentru că, acum, e prea aproape momentul răpirii tale.

-Chiar crezi că m-ai răpit ?

Am simțit-o cum, întorcându-se, îmi apăsa pieptul cu greutatea moale și caldă a trupului ei.

-Chiar crezi ? răsuflarea ei fierbinte îmi tatua pe buze întrebarea.

-Nu mi-ai spus tu că alții doar te respectă ? Că nimeni nu....

Am simțit recunoștința vibrândă a sărutului ei. Și veselă; de-o veselie stranie, ca a unui copil care-a râvnit mult. Mă iubea cu o veselie de nedescris !...

-Ce vrei să ne închipuim ? m-a întrebat ea când începea să sune încetarea.

-Ai vrea să ne închipuim ceva ?

-Da; numai noi doi. Să fim într-un univers al nostru, numai al nostru. Să nu ne pese dacă e alarmă, dacă e încetare, dacă explodează bombe sau dacă se aude, ca acum, numai oceanul...

-Ca data trecută, când ne-am închipuit iarba ?

-Da, ca data trecută.

-Deci n-ai rămas cu amintire neplăcută de data trecută ! a izbucnit de undeva, în întuneric, obsesia mea. Dar mi-a părut imediat atât de rău pentru exclamația asta prea realistă sau, mai bine zis, egoistă: Dacă tulburam toată transparenta bucurie a trupurilor noastre respirând alături ? !

Norocul a fost că și ea, intuind riscul sau, poate, numai din dulcea plăcere a jocului, mi-a pus mângâietoare degete pe buze:

-Taci; lasă asta ! Hai să ne închipuim ceva. Ce ți-ar place să ne închipuim.

-Mi-ar place să scap de mirosul pucioasei amestecat cu al tropicelor ! - m-am auzit eu gândind tot egoist. Și, deodată, am sărit, am îmbrățișat-o, am mângâiat-o: S-a găsit !

-S-a găsit ?

-Da: iarna !

-Iarna ?

-Da ? Închipe-ți că cearșafurile noastre sunt zăpadă; și că ne tăvălim în zăpadă; în zăpadă și în aer, rece, limpede, curat !

-Minunat !

-Te bucuri ? Eu mă bucur și mai mult ! Eu chiar de așternuturi îmi amintesc.

-Hai, amintește-ti !

Și i-am simțit creștetul cum se așeza, își făcea loc în golul bărbiei mele.

-Mama, când le strângea de la uscat, le aducea înghețate de pe funia de afară. Trozneau proaspăt, miroseau rece și aveau în ele un duh de curățenie cum numai acolo, la mama, am

întâlnit. De curățenie, de ger limpede, de văi lungi, îmbrăcate în zăpadă groasă, albastru de albă ce era !

-Ce frumos ! Hai, mai spune-mi !

-Îți place iarna ?

-Îmi place.

-Îți plac mirosurile ei înghețate și pure ?

-Îmi plac.

-Dar cămașa aia țepănă bocnă o vezi cum se mișcă parcă ar avea suflet în ea ?

-De ce ? De ce se mișcă ?

-Fiindcă a înghețat afară în toată forma ei, și parcă ține mâinile întinse. Iar acum, adusă în casă, trosnește încet și-și pierde ținuta. Își dă duhul cu mirosuri proaspete de iarnă și redevine cârpă moale.

-În casă e cald ?

-E cald.

-E cămin sau calorifer ?

-E sobă de tuci, care duduie și se încinge până devine roșie ! Uite, stai așa noaptea, auzi șuierul vântului și vezi cum, în întuneric, metalul sobei s-a încins roșu, ca un ochi de pisică.

-Asta chiar că e frumos !

-Totul e frumos !

-Și ne putem întinde pe așternuturile care încă troznesc înghețate ?

-Ne putem.

-Dar nouă nu ne e frig, fiindcă soba arde !

-Dogorește ! Ți-am spus ! dogorește atât de tare încât, dacă te uiți numai la ea, vezi cum tuciul i se încinge, capătă scînteieri roșietice și devine ca o lumină de pe altă lume în care crapă subțire celulele metalului.

-Ca un halou de infraroșii ?

-Ca o sobă de tuci, răzbunându-se noaptea, când afară e ger !

-Hai să ne iubim în cearșafurile înghețate și să simțim cum le troznește sub noi gheața când soba troznește de încinsă !...

14

-...Și ce melodii, ce cîntece cîntați voi iarna ?

-Iarna ?... Iarna cîntăm colinde.

-Toată lumea cîntă iarna colinde !... Nu vreau colinde. Vreau o melodie după care dansați voi iarna; un vals, să-l putem valsa pe zăpadă. Hai, amintește-ți un vals.

-Un vals ?... “Valurile Dunării”; cunoști “Valurile Dunării” ?

-Pe care-l cîntă Andy Williams, nu ?

-E al o mielea care-l cîntă. Țsta-i un vals de la noi, compus de-un instrumentist mustăcios și cu uniformă strălucitoare care defila într-o fanfară de provincie. Iarna, la baluri, făcea furori. Țți imaginezi săniile venind, toaletele coborînd, fanfara cu alămuri strălucitoare cîntînd valsul, iar compozitorul care-și realizase visul de a rupe inima tîrgului și nici nu se gîndea că o va rupe lumii întregi, în uniforma lui cu brandenburguri, mulțumînd la urmă aplauzelor ?

-Țmi imaginez; hai să valsăm ! Auzi orchestra...

O canonadă uluitoare se desfășura cu explozii luminoase deasupra cerului nostru. Tiruri prelungi de proiectile ușoare, scîrțîitul ca de derapaj al avioanelor de vîntătoare, pedalele grave ale bombardierelor... Valuri înăbușitoare de umezeală tropicală amestecată cu pucioasă... Iar noi, inspirînd aer de iarnă proaspătă, cîntam în duet valsul bucurîndu-ne că exploziile ne însoțeau cu acompaniamentul lor. Entuziasmîndu-ne de această potriveală și ridicînd tonul.

Bombe mari, puternice, zguduiau depărtările; o luptă acerbă se desfășura în văzduhul de deasupra, flashurile exploziilor luminau straniu pielea trupurilor noastre... Iar noi cîntam, cîntam valsul care ne aducea, în trombele rotirii lui, crud și curat, miros da iarnă, topit încet de întepătura fierbinte a îmbrățișării noastre.

Am adormit îmbrățișați, valsînd.

15

Dimineața, ea dispăruse. De nu i-ar fi rămas, ondulată, urma trupului în așternut, aș fi putut să cred că nici n-a fost.

I-am cercetat conturul cu nesaț. Aș fi fost în stare să fac

cercetări cu cele mai moderne mijloace, de la razele Roentgen până la carbon sau lasere, ca să-i stabilesc absolut și cu certitudine prezența peste noapte.

Pentru că, altfel, nu aveam nici o probă față de mine însumi, ca să nu mă cred un nebun imaginativ. Nici o probă în afară de amintirea mea, care nu constituia o mărturie; propria mea amintire nu putea constitui o mărturie deoarece o suspectam foarte ușor de substituire cu visul: Dumneata, memorie, nu ai cuvânt, pentru că poți să mă înșeli, poți să te prefaci, fiind, de fapt, doar bolnava mea imaginație. Poți să te prefaci că-ți amintești și, de fapt, doar să-ți închipui !...

Dar cum să-mi închipui, când îmi aminteam perfect totul, chiar și lucrurile peste care treceam fiecare dintre noi, simțind că ne-ar fi despărțit ? Credința noastră că vrem să fim împreună și că trebuie să înlăturăm ușor, discret, orice ne-ar fi tulburat conștiința unei singure răsufări și unei singure simțiri.

Da; nu voiam să renunțăm la clipele ce ne învăluiau, pentru că le știam doar clipe, clipe ce se sparg ușor, clipe ce nu mai revin, clipe ce se spulberă.

Cum s-au și spulberat, ea plecând, fără măcar să știu unde.

Și, atunci, atunci nu era concretă starea noastră de ființe conștiente că puteam fi atât de puțin împreună, că altă dată, chiar dacă vom avea timp, nu vom avea capacitatea s-o facem !... Mai concretă mărturie decât starea asta, nici nu cred că putea exista.

Îmi aminteam, o întrebasesem ceva de iarnă, de felul cum trăise ea iernile și mi-a răspuns naiv:

-Am trăit; când mă duceam la bunici. La bunicii mei e iarnă.

În numele logicii existenței mele, am simțit nevoia să protestez:

-Cum asta ?... Iarna nu e *iarnă*; iarna vine sau pleacă; iarna este frumoasă tocmai pentru că vine și pleacă; o trăiești din plin pentru c-o aștepți, nu pentru că este ea, ca atare ! Iarna este un sentiment, pentru care te prepari.

-Și eu mă preparam, mi-a răspuns docilă în dorința ei de a mă înțelege, știi cum mă preparam când trebuia să plecăm la bunici, de sărbători !

-Te înțeleg - i-am spus cu tristețe pentru ea; tu ai ajuns la iarnă numai prin călătorie, nu prin așteptare.

-Da. Noi locuiam în sud, țara e foarte întinsă... recunosc începând să-mi împărtășească tristețea la adresa propriei ei persoane.

-Țară mare, am spus îngândurat: țară mare și nu vă leagă pe toți mișcarea asta rotundă a naturii ! Nu vă cuprinde pe toți deodată bucuria venirii primăverii; nu vă apucați toți deodată să faceți provizii pentru iarnă; nu vă întâlniți toți, vara, pe malul mării...

-Crezi că s-ar putea ?

-La noi, în țările mici, pentru care distanțele nu înseamnă să ai un soi de copac sau altul, se poate. Noi ne rotim cu toții deodată după soare și ne simțim uniți în aceleași bucurii față de natură.

-E frumos să fie așa !

-Nu frumos; e poezia celor patru anotimpuri care se rotesc întorcându-ne încet viața ca și cum te-ai învârti în mijlocul unei grădini și-ai întâlni crengușul înmugurit, apoi verde, apoi plin cu fructe și, la urmă, încărcat de zăpadă bogată care, sub soarele de prânz, se scutură căzând în pulberi albe. Te învârtești mereu, într-o neoprire, iar crengile copacilor încărcate de zăpadă albă sunt frumoase pentru că ai așteptat să ajungi la ele, pentru că știai că vine o vreme care le aduce firesc în viața ta...

Nu, nu putea să fie asta imaginație. Ea mă înțelegea; își dădea seama de trăirile mele mai complete și încerca să le cuprindă. Era ea lângă mine și trăia mirajul pomilor care-ți apar dimineța cu crengi sticloase, de gheață, sau încărcate de pulberea grea a zăpezii în cristale. Înțelegerea asta a ei, capacitatea ei de a trăi prin mine un sentiment, era urma concretă pe care i-o lăsase trecerea prin spațiul meu. Nu mai avea rost să caut alte semne.

Și totuși... Totuși !

M-am apropiat încet, fascinat, de raftul unde-mi pusesem unele hârtii și cărțile, cele două cărți ale mele, cele două paperback-uri înguste și groase — ediție de buzunar, pe spatele

cărora, ca un timbru, se afla poza mea; pe una la o vârstă, pe a doua la o alta, mai apropiată de cea de azi. Lipseau.

Lipseau !... Există și ființe care lasă urme prin ce iau !

Mă amuza formularea asta, potrivită mai ales unui alt gen de escapade, cu parteneri ceva mai lipsite de identitate. Când, pe consola de dedesubt... da, pe consola de dedesubt, cât un pix, poate ceva mai scurt chiar, cu o paloare violetă și margini uscate portocalii, am văzut ofilindu-se un vârf de fir din iarba dinosaurilor.

Mi l-a lăsat ?... L-a pierdut ?...

Aici, pentru nimic nu mai exista confirmare.

Îl priveam și, prin mintea-mi derutată, nu trecea alt gând decât concretul banal că era de două ori mai lung decât cel purtat de Llull la butonieră.

Ba nu; nu numai gândul ăsta. În spatele lui mai era și altceva, o altă stare, sau o intuiție de care nu-mi dădeam prea bine seama.

O intuiție care mă făcea să întreb derutat:

-Cum, și nu vii tu la recepția de diseară ? !...

14

De fapt, nici eu nu aveam vreun chef să mă duc.

Am făcut-o mai mult de gura Mariei care s-a agățat de mine când am ieșit din adăpost după alarmele de seară și m-a rugat să trec s-o iau, să coborâm împreună.

Locuia la etajul doi, precum cei mai puțini privilegiați de soartă și, când i-am bătut în ușă, a deschis brusc aflându-se chiar în spatele ei. Mi-a mărturisit că m-aștepta fiindcă nu putea să-și încheie singură decolteul și a întors către mine spatele cu omoplați goi, avitaminoși.

Apoi, alintându-se, mi-a spus că e gata “într-o clipică” și a făcut un tur prin toaletă de unde-a ieșit într-un nor de pudră:

-N-am îndrăznit să te rog să mă și pudrezi pe umeri - a recunoscut clipindu-și des genele scurte care pregăteau o rușinoasă promisiune: Poate-ntr-o zi o să ajungem și la asta !

După ce-am ieșit din lift, m-a luat la braț cu certitudine.

-Va fi generalul singur, mi-a spus din cine știe ce femeiască

perfidie, Cristina a plecat.

Și într-adevăr, generalul era singur, modest, în civil, așezat strategic în spațiul dintre încăperea propriu-zisă și terasă, într-un mic grup, acel de primă importanță la o recepție, în jurul căruia gravitează toată lumea și spre care sunt îndreptate toate privirile.

Numai că, aici, mi-am dat seama dintr-o ochire, lucrurile erau aranjate în așa fel încât toate privirile îndreptate spre grupul important să nu poată ocoli panourile de sticlă pe care era pictată iarba dinosaurilor.

Ținând pe brațul meu o mână cu degete cam bărbătești, frumos coafată și urât fardată, Maria îmi povestea cu glas subțire și anodin o întâmplare a ei, sentimentală, de la primul bal la care fusese purtând decolteu (pentru că, de la decolteu venise vorba, și începuse povestea încă de când ieșisem din camera ei), despre un băiat frumos și timid care se perpelea după ea, dar ei îi plăcea să-i facă fițe, despre nu știi ce intrigă amoroasă între mai mulți concurenți, care s-a declanșat de aici.

Povestea întruna, lăsând să-i șiroiască vorbele tern, cu incontinența caracteristică celor ce au rare posibilități de comunicare intimă sau a sufletelor slabe care au nevoie de această comunicație întruna, indiferent de partener.

Eu dădeam din cap, din când în când, ca să fiu politicoș și urmăream cu atenție extazul tuturor în fața jocurilor de lumini care puneau în valoare transparența panourilor pe care era pictată pășunea aceea pentru antediluvieni, făcând-o chiar să unduiască în culori și umbre... Era un joc, era o tactică, oare ce urmăreau ? Mă obligasem să uit întrebările când eram cu Cristina, dar acum...

Ciocniri de pahare sau închinări de la distanță, smailuri, dăre de parfum lăsate de mersul femeilor, pitorescul unor locale costume de gală, chelneri bine dresați pentru a o face pe gazdele care te îmbie. Un murmur de fond general format din împletirea tuturor conversațiilor, salutarilor, exclamațiilor, râsetelor și muzicii discrete care le amesteca într-un sos unitar. Povestea Mariei care ajunsese la momentul când ea era cea

mai dorită și cea mai solicitată, dar toată lupta era legată de frământările ei intime, frământări în legătură cu opțiunea, frământări în legătură cu prejudecățile, frământări în legătură cu perspectivele de viitor; o mie și una de frământări care, la o anumită vârstă, o fac și pe cea mai insipidă tânără să se simtă un fel de Elena din Troia. Și, după cum povestea Maria ea chiar se simțea, eul ei conferindu-i subiectiv toate atributele.

Mintea mea lucra, în toată această atmosferă. Am pipăit firul, băgând discret un deget între laturile portefeuille-ului, unde-l așezasem, și-am pus la punct toată desfășurarea “demonstrației”: Aveam să trec discret la braț cu Maria pălăvrăgind și să fac turul mării încăperi; aveam să-l iau și pe Jesus cu noi și să ne oprim admirând pictura pe sticlă; aveam să strâng cât mai multă lume în jur când mă voi apropia de grupul principal și, cu multă răbdare, aveam să provoc o amplă discuție despre iarba dinosaurilor. Amplă, doctă, incitând pe fiecare să-și spună părerea; pe localnici să evoce legendele, pe documentați să vorbească despre dispariția ei. Și, aici aveam să ajung: să-i provoc pe oficiali să declare inexistența ei.

Atunci... Atunci aveam să scot portefeuille-ul, să-l deschid și...

Am pornit, nu mai aveam răbdare. Eram incitat, chiar agresiv. Chiar dacă nu știam ce urmăreau, ce le venise așa, deodată, să ascundă existența ierbii, îmi erau limpezi toate minciunile de care mă lovisem; îmi era limpede sfruntata lor nerușinare, convingerea că, având puterea, le este permis orice, pot minți oricum, pot să-și facă interesele cum vor.

Poate că era chiar un test al forței lor de convingere, da cumpărare sau de intimidare a conștiințelor. Dictatorii, puterile totalitare, au din când în când ambiția sau perfida cinică plăcere de a demonstra și de a-și demonstra cât de mult își pot impune voința. Inventează vanitoase demonstrații în care, chiar dacă sunt sacrificați alții, nu interesează decât evidențierea, sublinierea, băgarea în ochii omenirii a puterii lor discreționare, a faptului că au ajuns atât de tari încât nu mai au nevoie să se supună nici legilor, nici logicii. Fac aceasta parveniții ambițioși, dar și marile puteri militare; o fac după pofta micii satrapi

complexați sau bolnavi de a conduce dar și sistemele organizate statal au programe anume prin care își verifică forța de dominație; o fac magnații pentru a-și savura puterea de a cumpăra totul, dar și consilii de administrație, în urma unor dezbateri logice la adunări plene, pentru a-și demonstra că pun mai presus de adevăr interesele companiei.

Rațiune sau plăcere, această malignă manifestare este la fel de scârboasă și amenințătoare pentru oamenii normali, ca plăcerea tuberculosului de-a te obliga să bei după el. Este sadismul de a sfrunta adevărul pe față, în numele forței tale, care duce la tot răul, de la distrugerea soartei micilor acționari până la ocuparea militară a unor teritorii. Ceea ce discutasem cu Jesus despre purtătorul de cuvânt și convingerea că el poate mistifica știrile, adică poate mistifica adevărurile existente obiectiv, că poate, discreționar, impune alte “adevăruri”, era numai un aspect al lucrurilor.

Nu știam, deci, ce urmăreau cu orbirea noastră în legătură cu iarba dinosaurilor, dar plăcerea de a-i demasca devenea un lucru în sine, o ambiție în sine, asemănătoare ambiției lor de a ne demonstra că ne pot arunca cu praf în ochi.

Simțeam asta după furnicătura care mă cuprinsese când am ajuns în fața generalului îmbrăcat în civilă haină de seară.

17

M-am dezmeticit deodată cu impresia că îmi începusem atacul chiar mai înainte de a-mi da singur seama de asta.

În jurul meu se iscaseră o agitație neobișnuită, figurile aveau schime de la neînțelegere până la stupoare. Exclamații, întrebări, riposte, intervenții pentru sau contra se amestecau în vorbe scurte, lipsite de răbdare; o foială generală părea ecoul unui glonte ce fusese tras.

Târziu, auzindu-l strigând, mi-am dat seama că nu de la mine pornise.

Auzindu-l strigând pe Llull O’Llull:

-...Criminalilor, criminalilor !... Sunteți niște criminali tâmpiți, nepricepuți, lipsiți de har și de îndemânare ! Criminalilor !... Război de eliberare, a ?... Lasă că vă arăt eu !...

Lasă că arăt eu omenirii ! Criminalilor !... Mi-ați sacrificat ce aveam mai scump, criminalilor !

Mă așteptam să-l văd boțit, cu altă mutră, așa cum se transforma când, dar când a apărut în fața noastră, doar buzele îi erau puțin modificate de tăria cuvintelor pe care le profera. Încolo, un Llull în toate aparențele sale pedante, îmbrăcat elegant, cu brizbrizurile sale care, așa cum momentele dramatice îți aduc anumite revelații, acum îmi dădeam seama că, de fapt, ilustrau o extravaganță săracă, extravaganța celui nu prea avut, care vrea, totuși, să iasă în evidență, să afișeze lux vestimentar.

Striga în continuare, făcând un cerc tot mai larg în jurul gesticulațiilor amenințătoare. Unii voiau să intervină să-l oblige să tacă, alții îi împiedicau spunând să fie lăsat să se descarce, iar eu nu pricepeam de ce.

-Criminalilor !... Faceți bombardamente la ore fixe, a ?... Pretindeți că stăpâniți la perfecție tehnica și impuneți demonstrații de mare tehnicitate, a ? !... Sunteți un mare nimic nemernic ! Nu știți o iotă din manevrarea armelor voastre, criminalilor !... Angajați oameni să facă război câte opt ore și cu pauză de masă ? ! Sunteți *fair play* și nu lăsați bomba niciodată înaintea de ora fixată ?... Demonstrați cinismul înaltei voastre tehnicități ? !... Niște rahați, asta sunteți ! Niște rahați incapabili !

Începând să-mi dau seama de gravitatea a ceea ce striga, am simțit nevoia să întreb:

-Dar ce s-a întâmplat, ce s-a întâmplat ?...

Iar el a auzit. A venit la mine, m-a privit în ochi și, deodată, ca și, cum aș fi fost ființa care-i elibera plânsul, a izbucnit în hohote:

-Ce s-a întâmplat ?... Criminalii ăștia mi-au omorât nevasta, dragă Cornelius, mi-au omorât-ooooo...

Udându-mă cu lacrimi mari, mă îmbrățișa și tremura sprijinit de mine, nemaiputând decât să scâncească !

-Mi-au omorât-o ! în aer mi-au omorât-o !... Bine le-ai făcut, Cornelius; ești singurul om de opinie ! Le-ai dat o lecție cu reportajul tău ! Să știe rahații că nu pot să mintă cum vor. Am

să le dau și eu o mie de lecții mai tari decât a ta. Să se știe adevărul despre cloaca asta de aici. Adevărul ! - urlă el într-un teribil acces.

-Llull, liniștește-te, Llull, i-am spus când mi-am dat seama că, din toată sala, eram singurul cu credit la el; liniștește-te !... Ce s-a întâmplat, ce s-a întâmplat, dragul meu ?

Avea nevoie de-o vorbă bună. Acel "dragul meu" l-a șocat. S-a oprit din plâns, m-a privit cu nedumerită durere și a rostit încet, rar, în vreme ce obrazul i se albea din ce în ce mai mult:

-Cum, nu știi ?... Mi-au omorât nevasta ! În aer mi-au omorât-o !

-Cum, Llull, cum se poate în aer ? - l-am implorat eu.

-Se poate - deveni el răzbunător; la nepricepuții ăștia se poate ! - Și, deodată, dându-și seama, se repezi la general: Am să vă demasc și-o să vă dea afară pe toți, asta-i răzbunarea mea; am să vă demasc nepriceperea !... Bine-a făcut Cornelius c-a scris ! Eu am fost un căcănar, v-am ocrotit ! dar acum, acum...

L-am tras spre mine fiindcă mâinile lui se înfingeau și rupeau:

-Llull, spune, Llull, ce s-a întâmplat ?

S-a liniștit, a luat o poziție marțială și a rostit:

-Da, ai dreptate; trebuie să spun !... Și, venind în mijlocul cercului, ca și cum ar fi somat pe toată lumea, l-am văzut făcând un răzbunător efort și răpăind totul dintr-o răsuflare: Avionul a întârziat. Conform convenției, au întârziat și escadrilele care veneau să bombardeze. Bombardamentul nu poate începe decât la zece minute după sosirea cursei internaționale. Deci, cei din aer au întârziat așteptând sosirea cursei. Cei de la sol, însă, tâmpiții, fără a verifica ce se află în aer, au început atacul antiaerian la ora pe care o știau fixată. Gândiți-vă, gândiți-vă, oameni buni, toată canonada asta lovind într-un singur, biet avion de pasageri !

Urla, striga, dar ca și cum ar fi dat niște lovituri seci, fără ecouri. Fiindcă nu mai avea lacrimi. Le vărsase deodată pe toate, pe pieptul meu, iar acum era sec. Sec și plin de ură.

S-a îndreptat cu pași înceți către general, adresându-i-se cu tonul celei mai mari insulte, al celei mai compromițătoare

afirmații:

-Asta-i tehnică ? !... Asta-i tehnica voastră ?... Roboți lipsiți de cap !... Birocrați ai războiului !... Atât i-ați învățat: să tragă la oră fixă !... Să gândească nu i-ați putut învăța !... Am să vă demasc, am s-o spun și lumii întregi, dar și șefilor voștri, ca să vă dea afară !

Și, cu gest suprem de dispreț, albit la față dar tăios, mai întrebând o dată: “Asta-i tehnica voastră ?”, scuipe asupra omenirii reprezentată de ei; scuipe, cu toată durerea care-l chinuia livid:

-Îmi bag p...icioarele în tehnica voastră !

Cuprinsul

Partea întâi : AEROPORTUL.....pag.5

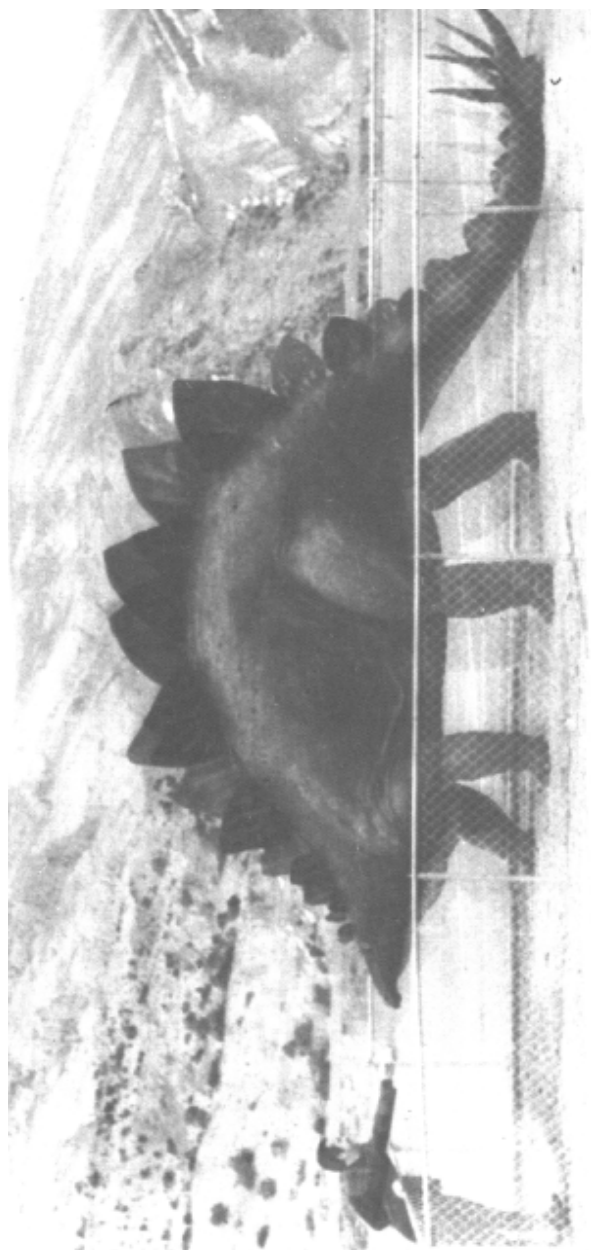
Partea a doua: HOTELUL pag.71

Partea a treia: IARBA pag.175

Partea a patra: GENERALUL pag.265

Partea a cincea sau epilogul: ..pag. 409

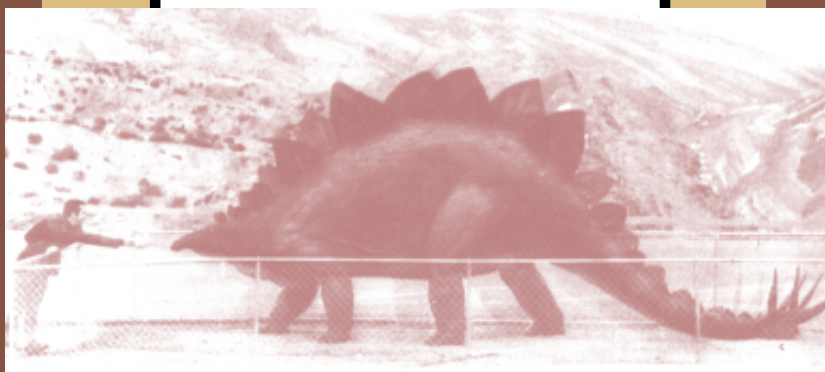
ÎNCHISOAREA

CORNELIU LEU

Insulele

roman

REALITATEA ON-LINE 2008

OPERE DEFINITIVE
ciclul blestemelor contemporane

editie on-line www.cartesiarte.ro

Aceasta carte poate fi comandata la adresa :www.corectbooks.com